

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Körutca),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó.

A közgazdasági szakosztály márczius hó 5-én azaz: Csütörtökön d. u. 4 órakor a Közteleken ülést tart.

Tárgya:

A gabonatözsde egyetemes reformja.
Előadó: Bálint Imre. Folytatólagos tárgyalás.

Gróf Dessewffy Aurél
O. M. G. E. elnöke.

Figyelmeztetés az O. M. G. E. t. tagjaihoz!

Mult hónapban mindazon tagjainkhoz, akik az 1894 és 1895. évre tagdíjjal még hátralékban voltak, felszólítást intéztünk levélben a hátralék f. évi márcz. hó 15-éig eszközlendő befizetése iránt; felkérjük ez uton is hátralékosainkat, miszerint tartozásait kiegyenlíteni sziveskedjenek, mert különben a „Köztelek” lap küldését részükre beszüntetni leszünk kénytelenek.

Felkérjük t. tagjainkat arra is, hogy a f. évi tagdíj márczius végeig befizetendő lévén, sziveskedjenek azt e hó folyamán az egyesület pénztárának beküldeni.

Igazgató.

1896. február havában befizetett alapítványi kamatok és évdíjak nyugtázása.

I. Alapítványi kamatok.

1896. évre befizették az alapítványi kamatokat:
Bárczay József 10 frt, gróf Bethlen András 10-50 frt, id. Cséry Lajos 15-75 frt, Dániel Ernő 10 frt, Deutsch Sándor 10 frt, Gorove László 50 frt, Hideghéthy Imre 8 frt, gróf Károlyi István 10-50 frt, gróf Károlyi László 10-5 frt, Markovits Antal 10 frt, Nyitramegyei gazdasági egyesület 10-50 frt, br. Rédl Imréné 10-50 frt, dr. Siklóssy Gyula 10-50 frt, gróf Szapáry Géza 10-50 frt, gróf Szapáry Gyula 26-25 frt, Szász Coburg Fülöp hg. 52-50 frt, Szegedy György 10-50 frt, Szentiványi Oszkár 10-50 frt, gróf Sztáray János 10-50 frt, Zichy Antal 10-50 frt, gróf Zichy Pál Ferencz 10-50 frt.
1895. évről befolyt alapítványi kamat: Gaal Dénes 10 frt.

II. Évdíjak.

1898. évre: Lónyay Gábor 5 frt.
1897. évre 10-10 frtot fizettek: Jakab László, Lits Sándor, Lónyay Gábor, Magyar Balázs, Mogyorósi Zsigmond és Rónay László.

1896. évre 10-10 forintot fizettek: Adametz Gyula, gróf Almásy Dénes, Altschul Arthur, Altstock S. és fia, gróf Apponyi Albert, Auspitz Pál, Arvay Ferencz.

Babits József, Baik Gyula, Balási József, Barcza László, Baróti Ede, Bauer Mihály, Bauer Mór, Banmann Lajos, Baumgarten Pál, Bähr Gusztáv, Bäumer Jakab, Beer Henrik, Beélik Iván, Benkert György, gróf Berchtold Richárd, Bernáth Béla, Bernáth Felix, Berzeviczy Egyed, Beszedits Vilmos, Békés-csabai gazdakör, Biehn János, Bittner Kálmán, Bteier Gyula, Blum József, Boda Sándor, Bodola Lajos, Borhy György, Boros Endre, Bornemissza Lajos, Brezovay Lajos, Braun Pál.

Chorin Ferencz, Clayton és Shuttleworth, Czako József, Czinczár József, gróf Csáky Vidor, Cseh Galamb Gyula, Csikós János, Csiky Dénes, Csontos Miklós, Csorba György.

Derecsényi Ferencz, Deutsch Béla, Deutsch Sándor, Dirchan Ede, Dióssy Aladár, Dömötör Károly, Dubravszky Róbert.

Ebers Károly, Emich Gusztáv, Ertl Richárd, Farkas Rezső, Fáy Barnabás, Fechtig Imre báró, Fejős János, gróf Festetics Imre, Feszty Adolf, Fowler János, Frankl Zsigmond, Freund Dezső.

Gaal Jenő, Gáspár János, Garay Sándor, Geist Gyula, Gindele Géza, dr. Glosz Ferencz, Gosztonyi Kálmán, Gracza György, Gröber Sándor, Gutman Lajos, Gyömöre János.

Hanny Béla, Hanák Ferencz, dr. Hampel Antal, Harkányi Andor báró, Harkányi János báró, Hartst-in Kálmán, Hauer Béla, Hedry József, Hell Sándor, Hensch Árpád, Hencz Ödön, dr. Herzfelder, Hertelendi Gyula, Hidashollósi bérlet, Hódossy Imre, Hofherr Albert, Horváth János zalabéri, Höning Jakab.

Ivánka László, Ivánka Ödön, Jablonowski György, Jálies Géza.

Kann és Heller, gróf Károlyi Imre, gróf Károlyi Tibor, Kiss Gyula, Kiss József, Kiss István, Kiss Lajos (Alesuth), Kiss Lajos (Bács-Topolya), Kohn László, Komlós Ede, Konkoly Elemér, Kovács Sebestyén Endre, Kozma Zoltán, Kralovszky László dr., Kramer Tivadar, Krupiczker Károly, Kubinyi Márton, Kühne Ede.

Lakner László ifj., Lamm Miksa, Laban Károly, Laszkáry Gyula, Lázár Imre, Lévy Albert, Lichtenstein Jenő, Lipovniczky Gyula, Löwenstein Emil, Luczenbauer Jenő, Lukinich Kálmán.

Madarász Sándor, Marsovszky Viktor, Magyar Balázs, Matkovich Zsigmond, Márk Ferencz, Márki Imre, Mátyássy Kálmán, Merza Márton, Metzger György, Mezey Gyula, Mészáros Sándor, Mike Sándor, Molnár Géza, Molnár István.

Nagy Akos, Nagy István, Nagy Vincze, Neumann Frigyes, Némeczernyai gazdasági egyesület, Ordódy Béla, Ottlik Péter.

Pálmai Emil, Pátkai József, Pekár Imre, Pencz József, Persa Sándor, Pesty József, Petrányi Lajos, Pfeiffer Mátyás, Piroth István, dr. Piuhsich Frigyes, Pless Mór, Plósz Pál, dr. Pólya Jakab, Polónyi Géza, Pollák József, Pongrácz Jenő, Poór Jakab, Popper Hugó.

Rajky Lajos ifj., Rapcsányi István, Révész Antal, Roth Ignác, Roth József, Rosinger Lajos, Rozvány József, Röck István, Rupprecht Olivér.

Sarlay Pál, Sárközy István, Seligmann Kelemen, Sigray Pál, Schön Vilmos, Schick Emil, Schlesinger József, Scheidl Agoston, Stojkovics Emil, Steindl Kálmán, Suck Dezső, Svastics Aladár, Szabó Ernő, Szalay Alajos, Szarka Mihály, Sztányi Géza, Sztányi helyi Márton, Sztányi Béla, Sztányi Géza, Sztányi Izidor, Szögyény-Marich Ferencz, Szűry Kálmán.

Tokody Ödön, Tolnay Lajos, Tóth Ede, Tóth Lajos, Tuszkán Valdemár.

Umráth és társa, Usztanek Antal, Várady Károly, Veisz Zsigmond, Vertán Zoltán, Vezsenyi János, Vissny Kornél.

Weiler Géza, Weisz Bertold, Weisz Manfréd, Weiner Jakab, Weltner Jakab, Wertheim Samu, Wolf Ernő.

Zalay Kálmán, Zaleski Jenő, Zavodszky Gyula, Zinburg Alajos reinerzi, Zulavszky József.

1896. évre 5-5 frtot fizettek: Becker János, gróf Eszterházy Sándor és Milhofer Sándor.

1895. évre 10-10 frtot fizettek: Bezeredy László, Kiss Károly, Kötányai kőr, Löcherer Andor, Nagel Gyula, Sorecz Lajos, Szabó Ferencz szántói, Werner Nándor.

1895. évre 5-5 frtot fizettek: báró Andreánszky Gábor, Bornemissza Lajos, gróf Eszterházy Sándor, Gracza György, dr. Hampel Antal, Milhofer Sándor, hg. Schwarzenberg Alajos, Weiler Rezső.

1894. évre 10 frtot fizett: Kiss Károly.

A „Bereczki-émlékre“ 1896. évi február hó 6-tól márczius 2-ig az O. M. G. E. pénztárához befizetett összegek nyugtázása.

Bálintfy Pál 1 frt. Szilassy Zoltán gyűjtővén:
Szilassy Zoltán 5 frt, Buday Barna 1 frt, Rubinek Gyula 1 frt, Kostyán Ferencz 5 frt, dr. Darányi Gyula 5 frt, gróf Dessewffy Aurél 5 frt, Bujanovich Sándor 5 frt, Szegedy György 1 frt, dr. Hagara Viktor 5 frt, Perlaky Elek 2 frt, dr. Csillag Gyula 3 frt, gróf Károlyi Sándor 5 frt, báró Liptay Béla 5 frt, Juhász Antal 3 frt, György Endre 2 frt, Lázár Pál 1 frt, Paikert Alajos 1 frt, Löcherer Andor 1 frt.

A „Gyógyszerészi Közlöny“ szerkesztősége 1 frt, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 25 frt, dr. Kiss Károly 1 frt.

Csákvári földmivessiskola 107. sz. gyűjtővén:
Paulini Béla 1 frt, Szilárd Gyula 50 kr., Elbert János, Gánczler Ignác, Móri János, Pongrácz

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Tavaszi mag-árjegyzékünk

megjelenvén, ajánljuk február hó 1-ről kelt üzleti értesítőnk a tisztelt gazda-közönség szives figyelmébe és azt kívánatra bérmentve megküldjük.

Ma! számunk 16 oldal.

József, Császár György, Gulyás Mihály, Gyenei János, Halász József, Kolonits Ferencz, Kovács András, Odor Ferencz és Molnár János 10-16 frt. összesen 2 frt 70 kr.

Gazdasági Lapok 216. sz. gyűjtője: Ordédy Lajos 2 frt, Ordédy Vilmos 1 frt, Kodolányi Antal 1 frt, Lintner Sándor 1 frt, Korezendorfer Károly 1 frt, ifj. Füzö Lajos 1 frt.

Takách Mihály 594. sz. gyűjtője: Takách Mihály 1 frt, Martiny Dezső 1 frt, Budaváry János 50 kr., Schlachta Adolf 1 frt, Kuncz Péter 1 frt, Watty Gyula 50 kr., Lipka Vidor 1 frt, Kubinyi Kálmán 1 frt.

Tiszafüredre küldött 395. sz. gyűjtője: Tiszafüredi gyümölcsészeti egyesület 2 frt, Bán Zsigmond 1 frt, Barta Ferencz 1 frt, Tiszafüredi gazdakör 1 forint.

Erdélyi gazdasági egyesület (133. sz. gyűjtője) 50— frt befolyt a mai napig összesen 155.70 frt

Budapest, 1896. márczius 2.

Kirchner Lajos,

az O. M. G. E. pénztárnoka.

Sertéskereskedelem megakadt rendezése.

Reményteljesen vártuk eddig sertéskereskedelmünk kilátásba helyezett reorganizációját, a mire az ez év elején megtartott sertéskereskedelmi ankét lefolyása méltán feljogosított. Remélhettük ezt nemcsak azért, mert az egész gazdaközönség sürgette s az ankéten résztvevők mind egyike hangsúlyozta a rendezés szükséges voltát, de főleg azért, mert a földmivelésiügyi miniszter egész határozottan kilátásba helyezte e nagyfontosságú kérdés mielőbbi megoldását, mely kijelentést a gazdaközönség megnyugvással fogadott. Ezen idő óta immár két hónap telt el, de ezideig még jóformán semmi intézkedés sem történt ez ügyben. Igaz, hogy a vész elfojtása érdekében a miniszter minden lehető megtett, ámde a végleges rendezés megkezdése még mindig késik s a decentralizáció és ezzel kapcsolatos kérdések miként való megoldása felől a gazdaközönség tájékoztatva nincs, pedig az egész vidék várja a döntést, hogy foganatosíthassa a szükséges tennivalókat.

Küszöbén állunk a földmivelésiügyi tárcza költségvetési tárgyalásainak, melyekből időszerűnek tartjuk a már-már feledésbe menő kérdést ismét felszínre vetni. Vitális érdekek forognak koczán, melyek közletről érintik nemcsak a gazdaközönséget, hanem főfontosságúak a vidéki kereskedelem és a főváros fogyasztóközönsége szempontjából is.

És ezen érdekek megvédése céljából a kormány az ankét lefolyása óta sajnos csak annyit tett, hogy a múlt évben létesített, de csakhamar megszüntetett ferenczvárosi sertéskonzum-vásár ideiglenes berendezésére ismét felhatalmazta a fővárost. Nézetünk szerint ezen intézkedés semmivel sem vitte előbbre a sertéskereskedelem rendezését, sőt még csak nem is használ a gazdaközönségnek, a melynek érdekében ezen intézkedés nyilván foganatosított. Megmondjuk miert. Azért, mert ezen ideiglenes vásár arra a célra szolgál, hogy a vészes területekről a még nem beteg sertéseket tulajdonosaik felhozassák s itt értékesíthessék. Ámde azon állatok,

melyek ide felhozhatók a rendelet értelmében többé innen el nem szállíthatók s három nap alatt értékesítendőek. Miután pedig Ausztriába a folytonos zár miatt sertéseket szállítani nem lehet, a vidéken pedig az értékesítés lehetetlenné van téve, az összes eladó készlet ezen piacra özönlik s itt oly árdepressziót idéz elő, hogy a tenyésztő potom áron kénytelen elvesztegetni jószágát.

Ezen állapot minden valószínűség szerint addig fog tartani, a míg Kőbányát ismét meg nem nyitják a forgalomnak, akkor pedig annyiban fog változni a helyzet, hogy — a jelenlegi ideiglenes ferenczvárosi piac megszüntetve — miután ez időszert még nyolczszáz egynehány község van fertőzve s a vidék a vesztégarólás alól egyhamar fel nem oldható, illetve a szomszédos forgalom nem lesz engedélyezhető, ismét egy helyre — Kőbányára — fog összpontosítani a forgalom s a gazdák nem a ferenczvárosi konzumpiaczon fogják elvesztegetni állataikat, hanem Kőbányán.

Nos tehát ez sem nem kívánatos, sem meg nem engedhető állapot, a min pedig egy kis jóakarattal könnyen lehetne segíteni; és őszintén mondván csodáljuk, hogy a kormány nem ragadja meg a kínálkozó alkalmat s nem siet a helyzeten előnyösen változtatni.

A kínálkozó alkalom felhasználása volna az első lépés a sertéskereskedelem rendezésére, a többi ezzel kapcsolatban, illetve a vésznék megszűntével lehetne fokozatosan életbeléptetni, mert addig a decentralizáció aligha kezdhető meg.

Talán felesleges is említenünk, hogy a fővárosi tanács áldozatkészségére utalunk, a midőn a kormánynak a kínálkozó alkalom felhasználását figyelmébe ajánljuk. Ismert tény ugyanis, hogy a fővárosi tanács első sorban a fővárosi lakosság élelmézésére érdekében azon ajánlatot tette kormánynak, hogy saját költségére hajlandó a város belterületén — de nem Kőbányán — egy konzumpiacot berendezni s azt minden szükségességgel felszerelni, mely ajánlat egyben a gazdák érdekeit is előmozdítani van hivatva, a mennyiben egészséges konkurrenzia megteremtése által az árak alakulására jótékonyan hatna.

A tanács annak idején, mikor a sertésvész a fővárosi lakosság élelmézését felette megnehezítette, azonnal feliratot intézett a kormánynak, hogy egy konzumpiac létesítését engedélyezze, a mely megkeresésnek az akkori földmivelésiügyi miniszter annyiban tett eleget, hogy megadta az engedélyt egy ily piac ideiglenes szervezéséhez, de csakhamar vissza is vonta azt. Azóta a fővárosi tanács feliratilag is, küldöttségileg is kérelmezte már ezen piac engedélyezését egy földmivelésiügyi, mint a belügyi kormánynál, valamint a miniszterelnökségnél is, de ezideig csupán egy ideiglenes konzumpiac létesítéséhez adta meg elvi hozzájárulását a kormány; hogy miert csak ilyenre, nehéz megérteni.

A fővárosnak tudvalevőleg autonóm jogai közé tartozik a vásárokat akkor és ott tartani, a hol azt jónak tartja; mindazonáltal szükséges a kormány hozzájárulása, mert különben egy nagy anyagi áldozatokba kerülő intézmény prosperálása nem volna biztosítva, kivált az esetben, a mikor egy még csak szervezendő piacczal egy régi, minden néven nevezendő kedvezményeket élvező piac konkurrenzija áll szemben. De szükséges a kormány hozzájárulása azért is, mert a kőbányai érdekeltségnek a fővárosi közgyűlés tagjai között nagy pártja van, kiket a tanács javaslatainak elvetésére annak hangoztatásával nyernek meg, hogy ime, minek a főváros budgetjét ily nagy kiadásokkal megterhelni, a mikor annak szükségtelenségét a kormány hozzájárulásának megtagadásával legnyesebben dokumentálja. Ha pedig a kormány teljesíti a tanács óhaját, akkor a szervezendő konzumpiac létesítése akadályokba nem fog ütközni s prosperálása biztosítva van. Ellenkező esetben elposványosodik az egész ügy s Kőbánya ismét átveszi régi romboló szerepét.

Már pedig a konzumpiac létesítéséhez a tenyésztő érdeke épp oly mértékben hozzá van fűzve, mint a főváros közönségé, sőt talán még inkább, s főleg ez indít bennünket arra, hogy a fővárosi tanács ezirányú javaslatának elfogadását sürgezzük a kormánynál.

Hiszen kell, hogy mindenki tisztán lássa azon nagy előnyöket, a melyek ezen piac létesítéséből a tenyésztőkre hármozni fognak. A gazdaközönség tulajdonos részét a nézetet vallja, hogy Kőbánya még az esetben, ha óriási költséggel újra rendeztetnék is, semmiképpen sem nyújthatna biztosítékot a múlt évihez hasonló csapás elkerülése ellen, mert ezen feltevést nemcsak az ottani építkezési rendszer teszi valószínűvé, hanem az is, hogy a telep privat üzletemberek kezében lévén, azoktól meg sem lehet követelni mindazon rendszabályok szigorú betartását, a miket egy oly testülettel szemben, mint a főváros tanácsa, jogosan meg lehet követelni.

Viszont azonban tény az is, hogy Kőbányát máról holnapra megszüntetni s egy új telepet létesíteni nem lehet. Az esetben már most, ha a kormány a fővárosi sertéskonzum vásár létesítéséhez elvileg hozzájárul, akkor mi sem állja útját annak, hogy egy modern, a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő telep szerveztessék, a mely azon viszonylagosan nagyobb biztonságnál fogva, melyet a tenyésztőknek a ragályozás s az ebből származható károk ellen, nemkülönben a nagyobb versenyből származó előnyösebb értékesítés révén nyújt, hivatva lesz Kőbányát feleslegessé tenni s így e céljainak meg nem felelő telep minden erőszakos intézkedés nélkül lehetlenné tehető.

Ma ismét erős az az áramlat, a mely nem csak Kőbánya statusquoját óhajtja fentartani, hanem a konzumpiacot is

ÉVFOLYAM.

rőleg autonóm
rokat akkor és
k tartja; mind-
rmiány hozzá-
gy nagy anyagi
fény-prosperá-
tva, kivált az
csak szerve-
minden né-
ényeket élvező
szemben. De
ájárulása azért
dekeltségnek a
között nagy
javaslatának
tásával nyernek
főváros budget-
megterhelni, a
égét a kormány
adásával legfé-
Ha pedig a
ács óhajását,
zumpiacz léte-
fog ütközni s
van. Ellenkező
egész ügy s Kö-
mboló szerepét.
piacz létesíté-
épp oly mér-
mint a főváros
négy inkább, s
arra, hogy a
javaslatának el-
mánynál.
mindenki tisztán
ket, a melyek
a tenyésztőkre
közönség tul-
et vallja, hogy
ha óriási költ-
semmiképpen
ot a mult évi-
lése ellen, mert
z ottani építke-
zinüvé, hanem
üzletemberek
neg sem lehet
abályok szigoru
oly testülettel
anácsa, jogosan
ay az is, hogy
a megszüntetni
nem lehet. Az
kormány a fő-
ár létesítéséhez
mi sem állja
modern, a kor
etben megfelelő
y azon viszony-
nál fogva, melyet
zás s az ebből
nemkülönbén a
rmazó előnyö-
nyújt, hivatva
é tenni s így e
ő telep minden
kül lehetlenné
áramlat, a mely
squoját óhajta
azumpiaczot is

ott kívánja létesíteni a sertésvágóhíddal egyetemben. Hogy ez mily nagy hátrányára volna a tenyésztőknek, könnyű belátni s fel nem tétellezhetjük kormányunkról, hogy e tervhez beleegyezését adja. Ez esetben sertéskereskedelmünk még fokozottabb mérvben volna Kőbányának kiszolgáltatója mint eddig, a mi nem csekély jelentőségű akkor, mikor a sertésvészszel állandóan számolnunk kell, a mely ellen Kőbánya, ha még oly nagy költséggel restauráltatnék is, nem nyújthat biztosítékot.

Nézetünk szerint a főváros által létesítendő konzumpiacz és sertésvágóhid volna az első lépés sertéskereskedelmünk egészséges alapokra való fektetéséhez, melyet azután a decentralizációnak kell követnie. Ezzel kapcsolatosan rendezendő németországi, főleg pedig ausztriai kivételünk, a mire éppen most a kiegyezés megújítása szolgáltatja a legalkalmasabb időpontot.

Fontos kérdések ezek, melyek megoldását a gazdaközönség már régen sürgeti. Reméljük a földmivelésügyi budget tárgyalása alkalmával a kormány szándékáról lesz alkalmunk tudomást szerezni s hiszszük, hogy a törvényhozás sürgetni fogja ezen országos érdekű ügy mielőbbi megoldását.

Jeszenszky Pál.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

A tengeri házi miveléséről.

Abban a korban élünk, a melyben a gazdának valóságos szellemi gimnasztikát kell végeznie, hogy a mai gabonaárak mellett némi haszonnal zárhassa le évi mérlegét. A gondolkozó gazda tehát minden körülményt fel fog használni, hogy a munkálatási költségeket a minimumra redukálja. A tengeritermelésnél a házi kezelés az, a mely nézetem szerint a legmagasabb haszonnal zárul s több évi gyakorlatomra támaszkodva azt hiszem, hasznos munkát végez, a midőn ezen mivelési módozat körül szerzett tapasztalataimat a gazdaközönség figyelmébe ajánlom, annál is inkább, mivel a tengeri legfőbb gazdasági növényeink egyike.

Előre bocsátom, hogy nézetem szerint a házi kezelés a legintenzivebb gazdálkodási rendszer mellett, valamint kedvező munkáviszonyok s bő tengeritermő talajon viheto keresztül. A régebbi időkben általában a feles mivelés divott, a mely a hetvenes években gyérülni kezdett s átváltozott harmadossá, az utóbbi időben pedig negyedessé, sőt azt látjuk, hogy a legutóbbi időszakban sok helyen a házi mivelésre térnek át.

A vetésforgó alapszabályai szerint kalászos növények után vetjük a tengerit s így a tarlót még ősszel meg kell mélyíteni. A gyenge erőben levő talajt érett istállótrágyával megtrágyázzuk, de semmi esetre sem szalmás trágyával, a mi a töltögetést akadályozza. Tavasszal, mikor a talaj kelőleg kiszikkadt, keresztbe megfogasoljuk, részint a talaj nedvességét óvandó, főleg pedig, hogy a vetésszántást egyenletesebbé tehessük. Mag alá középmélyen szántunk. Ez igen lényeges dolog, mert ha tavasszal

mélyen szántanánk, sok nedvesség elpárologna, a tengeri pedig későn árnyékolván be a talajt, inkább kárt okoznánk magunknak, mint hasznot. A vetésszántás helyett oly talajon, a mely nem gazos s a mely nem lett közvetlen trágyázva, helyesebbnek gondolnám a grubberozást, mely munkával még inkább biztosíthatjuk a növény részére a nedvességet. Erre nézve a jelen évben szándékozom kísérletezni.

A vetés mindenestre vetőgéppel végzendő, mert csakis így kaphatunk szép, egyenes sorokat, a mi a lókapával való munkálatoknál elengedhetetlen főkéllék. A magot tetszésünk szerint helyezhetjük el a talajba a sarukra alkalmazott sulyok segítségével. Az egyenletes mélyen vetett magvak természetesen egyszerre is fognak kikelni, míg a barázdára való vetésnél ennek az ellenkezőjét látjuk, mert a barázda fenekére (a hidegebb talajba) kerülván a mag, nagyon gyakran megkotlósodik. Szükség esetén tuskézünk, de mindenestre hengerezzünk, mert különösen ez utóbbival megkönnyítjük a lókapá munkáját és a mag is biztosabban kél. Kikelés után könnyű fafogással keresztbe fogasolunk, a mely mintegy kapálás gyanánt szolgál a gyenge növénykének.

A mint a tengeri kellő magasságra nőtt, a sorközöket lókapával megkapáljuk, úgy, hogy a sorok mellett mindkét oldalon 6-6 cm. szélességű terület maradjon kapálatlan, nehogy közel éresztve a sorokhoz a kapát, a növények gyökerei megsérüljenek. Minden ekekapa után 3 kézikapa szükséges, hogy a növény sorban elmaradt területet megkapálja s egyszersmind az egyezést is elvégezze.

Ha már a tengeri 50-60 cm. magasságot elért, következék a feltöltés. A lókapának a hátsó kapát leveve, helyébe két oldalt kormánylemezeket rakunk, a melyek a földet a sorok hosszirányában felhúzzák. Nem szükséges a töltéseket annyira összeereszteni, hogy az összevetetés egy éles gerinczet képezzen, sőt helyesebb úgy állítani, hogy a töltés ormái mintegy 10 cm. távolságra maradjanak egymástól, miáltal a tengeri mellett hosszirányban egy kis vízfógo barázda képződik. A töltögetésnél szintén szükséges 2 kézi kapás, a kik az esetleg eldőlő vagy letemetett töveket utánigazítják. Egy-egy ló- és töltögető-kapával 6-6 holdat lehet megkapálni és feltölteni. A töltögetéssel késni nem szabad, mert ha esős idő jár, buján fejlődve, a tengeri könnyen eltörik.

Legnehezebb feladat a házi mivelésnél a törés; a mennyiben ősszel minden munkákézfoglalkoztatva van. Czélszerű lesz tehát olyan tengerit vetni, a mely korán érik, p. o. einquantino, pignolettó, de főleg a székely tengeri, a mely 2-3 héttel is előbb beérik, mint egyéb tengeriféleségek. A törést végezethetjük holdszám szerint pénzért vagy részért. Egy hold letöréséért a szarbetakarítással együtt fizetünk kell 3-50-450 frtot, míg részben 8-9-ik részért vállallják el ugyanezen munkát.

Összehasonlítást téve már most, a részben és házilag való munkálatás között, lássuk, milyen eredményre jutunk, ha holdankint 10 q átlagtermést veszünk, mint a mennyi 8 évi átlagban tényleg nálam megtermett.

1200 □ öles holdankint
Bevétel Kiadás Marad
forintokban

Feles.

5 q szem à 4 frt	20—
tengeriszár (fele)	150
ángária	1—
vetőmag 12 kg. à 4 kr.	48

22-98

Harmados.

666 kg. szem à 4 kr.	2664
a tengeriszár ² / ₃ része	2—

1200 □ öles holdankint Bevétel Kiadás Marad forintokban	
ángária	50
vetőmag 12 kg. à 4 kr.	48
szántás, vetés stb.	3—
szár- és tengeribehordás	66
	25—

Negyedes.

750 kg. szem à 4 kr.	30—
a tengeriszár ³ / ₄ része	225
vetőmag 12 kg. à 4 kr.	48
szántás, vetés stb.	3—
szár- és tengeribehordás	75
	2802

Házi mivelés.

10 q szem à 4 frt	40—
tengeriszár	3—
vetőmag 12 kg. à 4 kr.	48
szántás, vetés stb.	3—
1 lóiga ² / ₆ napi munkája	1—
2 kapálásnál kézi erő	1—
törés holdankint	4—
szár- és tengeribehordáshoz fogat	1—
	3252

Fenti kimutatásból világosan kitünik, hogy a feles mivelés szolgáltatja a legkevesebb jövedelmet, míg a harmados és negyedes mivelésnél fokozatosan emelkedve, legtöbb bevétel-holdanként 32 frt 52 krt tüntet fel a házi mivelés. A feles tengerinél azért nem tüntettem fel a szántás-vetési munkálatokat mint bevételt, mivel az hasonlólag a harmados és negyedes által végzett munkához, már díjazva van a kiadott rész által s így mint a termény egy bizonyos része által díjazott munka a gazdaságra nézve tényleges bevételt nem képez. Hogy a feles sohasem fog oly jó szántást végezni, mint maga a gazdasági erő — azt mindenki beismeri — hogy így a csekélyebb szántás által a talaj termőereje is csökkeni fog, az is nagyon természetes valami. A házi mivelésnél számításba kellene venünk a fattyazási költséget, de ezt kiegyenliti magának a kiszedett tengerinek mint takarmánynak, az értéke. Ha az 1894-ik évi rossz termést hozom összehasonlításba, a mikor csak 4 q szem termésem volt, 6 frtos ár mellett, házi mivelés javára esik a negyedessel szemben 2 frt, a harmadossal szemben pedig 3 frt 76 kr, a mi még mindig figyelemre méltó különbség. Legérdekesebb azonban az összehasonlítás az 1895-iki bő termésnél (holdanként 16 q), a hol a házi mivelés javára esik a negyedessel szemben 8 frt 50 kr, a harmadossal szemben pedig 13 frt 76 kr, annak daczára, hogy a jelen esetben a házi mivelésnél holdanként 2 frttal emelkedett a munkálatási költség. Ez minden esetre már tekintélyes különbség.

Soraim kezdetén említettem s ujólag hangsúlyozom, hogy ezen mivelési ág csakis *bő tengeritermő talajon kedvező munká viszonyok mellett és a gazdasági intenzivítással viheto haszonnal keresztül*. Gyenge talajokon semmi esetre sem fogunk az itt feltüntetett eredményekhez jutni.

Végül felemlíteni óhajtom, hogy a lókapával sokkal jobb munkát lehet adni a talajnak, mint kézi kapával. A részes munkás siet elvégezni a kapálást, mert még másol is van vállalata s háta megett érez valakit. Az ekekapa tetszés szerint leereszthető s így kedvező porhanyitást is kap a talaj, felülete egyenletesebb marad s nem is szárad oly hamar mint a kézi kapa után. A magam tapasztalatán kívül másokra is hivatkozhatom, hogy ekekapa után sokkal jobb buza terem mint kézi kapa után.

Lászlóffy Gusztáv.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Monostori Károly.

Az állathasználattal kapcsolatos újabb eszközök.

△ Mindenki, a ki kénytelen volt már télen át is lovagolni, tudja azt, hogy míg felső teste a mozgás, rázkodás következtében a hideget könnyen türi, addig lábai, még ha szalmával bevont kengyelben vannak is, csakhamar megfáznak. Ennek elkerülése céljából újabb oly kengyelt konstruáltak, melybe izzóanyagot téve, azokat állandóan melegen lehet tartani. Ezen *melegíthető kengyel* (52. számú ábra), mely szabadalmazva van, a következőképpen van szerkesztve: A kengyel talpán egy ovál nyílás

égett, ujjal pótolható, a nélkül, hogy a lovasnak a nyeregből le kellene szállania, mert lábát a kengyeltől kivéve, a kengyelt felhuzhatja, mire a tartalékban levő szénhengert a dobozba helyezheti és egy gyújtózsínor által könnyen meggyújtva izzóvá teheti. Ara egy pár kengyelnek 1000 darab megfelelő szénhengerrel együtt 18 márka. E készülék biralatába nem bocsátkozva, egy másik eszköz ismertetésére térek át.

Hogy mennyi erőt és fáradságot igényel csak két, de annál inkább négy olyan kengyelben való tartása és kormányozása, a melyek kemény szájuak és emellett tüzesek s pihentek is, csak az tudja, kinek alkalma volt már ily lovakat hajtani. Az ilyen aztán fel tudja fogni praktikus értékét is azon *újított gyepelőnek*, melyet a 53. számú ábrán mutatunk be.

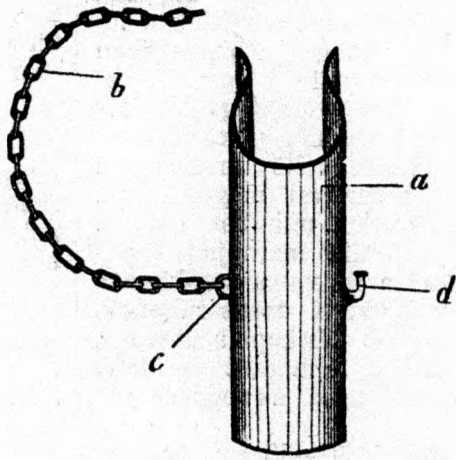
meg van az a rossz szokása, hogy különösen fejés közben farkával ide-oda csapkod, leginkább nyáron, mikor még a legyek is kinozzák, miáltal a tejbe sok mindenféle tisztátalan anyag bele kerülhet. Ezt megakadályozandó szerkesztette Sperber nevű német birtokos, az 54. számú ábra baloldalán bemutatott farokrögizőt, melynek miként való alkalmazása ugyanezen ábra jobb oldalán van feltüntetve.

Szerkezete igen egyszerű. Egy ruganyos pléhlemez (a) U alakúra van meggörbitve úgy, hogy szárai a végük felé egymáshoz közelednek és ismét kifelé hajolnak. A lemez ilyenformára azért van készítve, mert így a farkot jobban rögzítheti, de egyszersmind könnyen feltehető is.

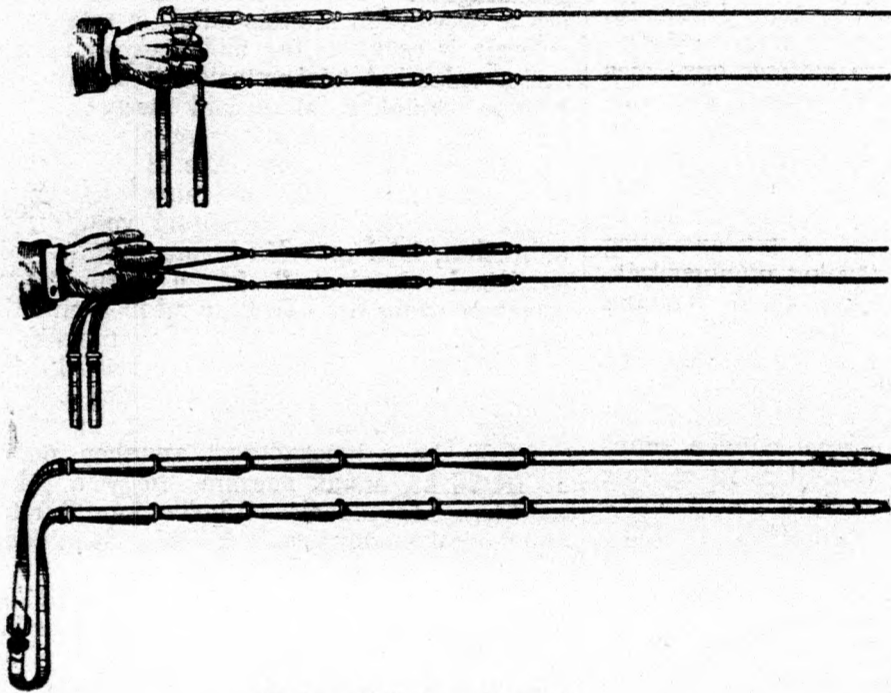
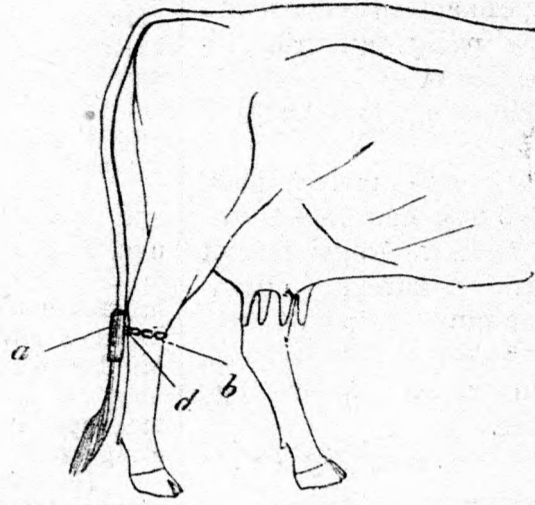
A lemez egyik oldalán egy lánc van megerősítve, mely a készülék másik oldalán

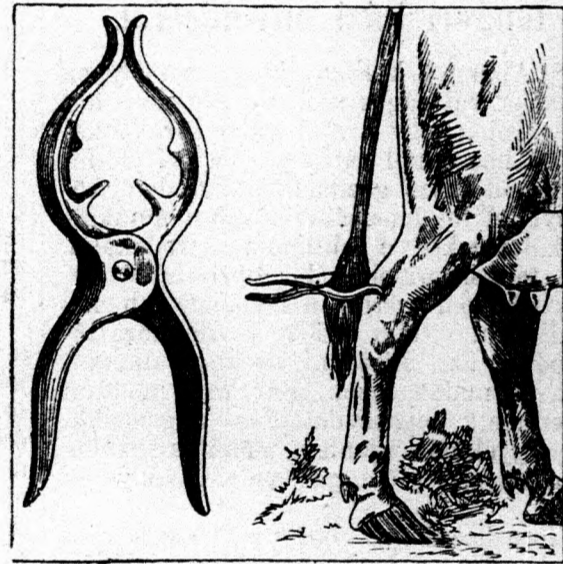
52. ábra. Melegítő kengyelvasak.

54. ábra. Tehénfark rögzítő.

53. ábra. Újított gyepelőszárak.

55. Farokrögizítő fogó.

látható, melybe felülről egy oly kis, a nyílás alakjának megfelelő formájú fémdoboz tehető, melyet helyzetében a két hosszabbik oldalán levő párkányzat tart meg és melynek felső nyitott részét egy felemelhető vaslapocska zárja el.

Ezen pléhdobozba tétetik azon anyag, mely használat alkalmával meggyújtva izzásba jön és a meleget fejleszt. Ez pedig egy 6,5 cm. hosszú, 1,7 cm. átmérőjű, a doboz ürtartalmának megfelelő alakú és nagyságú szénhenger, melyet miután gyufával meggyújtottuk, a dobozba tesszük s aztán ennek nyitott felső részét, az említett vaslapocskával elzárjuk. Az izzó szénhenger, nagy szél alkalmával körülbelül fél óráig, esendés időben másfél óráig tartja melegen melegen a kengyelt. Hosszabb lovaglás alkalmával, a szénhenger, ha már el-

Mint az ábrából kitűnik, az újítás abban áll, hogy a gyepelőn levő minden egyes szíj-bogtól egy-egy hurok indul ki, melybe a kocsis hüvelyk- vagy mutatóujját beleakaszthatja. Ez által a gyepelő tartása biztosabbá válik és emellett nem is oly fáradságos, mivel a kéznek jóformán szorítania sem kell. Ez által még a tüzesebb vérű lovak is, bármily hosszú uton és minden alkalommal hatalmunkban tarthatjuk. Kapható ezen gyepelő F. Gottwaldnál Laubau-ban (Szilézia) páronként s minőség szerint 8-50 márkáért, természetes vagy narancssárga színben.

Egy harmadik újabb készülék, mely szarvasmarháknál alkalmazandó, az, melyet az 54. számú ábrák mutatnak, melyet feltalálója — ki szabadalmaztatta is — *tehenfarkrögizítőnek* nevezett el.

Mint ismeretes, nagyon sok tehének

levő horogba akasztható. A farkra való helyezés a következőképpen történik: Megfogjuk balkezünkkel az (a) szorítót és a tehén farkát az eszköz nyílásához illesztve a készülékkel egyetemben a hátsó lábhoz oly erővel nyomjuk oda, hogy a fark a készülékbe beleszoruljon. Midőn az megtörtént, jobbkezünkkel megfogjuk a láncot és a hátsóláb körül átviszszük a készülék tulsó oldalára és a már említett horogba beleakasztjuk.

A készüléket, mely különben nagyon könnyű, a tehének állítólag nagyon hamar megszokják. Ara: 1 márka.

Hasonló célra való még, t. i. megakadályozására annak, hogy a tehének fejés közben ne csapkodhassanak a fejőegyenek arcába és hogy ne hulljon piszok a tejbe, az 55. számú ábrában bemutatott készülék is, mely mint látható nem más, mint egy oly

6-IK ÉVFOLYAM.

zokása, hogy különö-
sével ide-oda csapkod,
kor még a legyek is
ejbe sok mindenféle
kerülhet. Ezt meg-
szette Sperber nevű
száma ábra baloldalán
tőt, melynek miként
mezen ábra jobb olda-

egyszerű. Egy ruga-
alakura van megör-
a végük felé egymás-
nét kifelé hajolnak. A
ért van készítve, mert
ögzítheti, de egyszer-
sítő is.

oldalán egy láncz van
észülék másik oldalán

fogó, mely tulajdonképpen két helyen is
szorít egy közepén készített ujjalaku kiemel-
kedés segélyével. Ezen kiemelkedéssel fogjuk
meg a farkat a bojtjánál és ugyanakkor a
fogót a horgosinorra is ráerősítjük.

Ezen eszközök nélkül is könnyen meg-
akadályozhatjuk azt, hogy a tehén farkával
ide-oda csapkodjon, még pedig igen egyszerű
módon úgy, hogy a farkbojt szőréhez egy
zsinórt erősítünk, melynek végére a fejő-
egyen ül rá. Ezzel az egyszerű móddal ki-
kerülhetjük ezen költségesebb eszközök be-
szerzését, melyeket ez uttal csak mint újabb
eszközöket kívántunk bemutatni azért, hogy
a ki mégis be akarja szerezni, előre is ös-
merje.

Sztankovics János.

GAZDASÁGI ÁLLATTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A répabogár.*)

(Cleonus punctiventris germ.)

Irta: Rovara Frigyes.

III. Védekezés a répabogár ellen.

(*) A kultúrnövényeknek állatok ellen
való megvédeése direkt vagy indirekt uton
történhetik.

A közvetett védekezés abból áll, hogy
a növénynek olyan életfeltételeket adunk,
a melyeknél fogva az erősen és egészségesen
fejlődhetik, mert az ép és egészséges nö-
vény, a kártékony rovarok pusztításainak
jobban tud ellenállani, mint a gyenge.

Hogy a növény nagyobb ellenálló ké-
pességgel bírjon, szükséges, hogy megte-
gyük mindazokat az intézkedéseket, a melyek
a növény gyors növése és szép fejlődésére
hatnak. Jó mag, kellő muuka, sűrű vetés,
műtrágyázás idején való belterjes megmivé-
lés, továbbá a helyes vetési idő megválasz-
tása, megfelelő vetéscsúszó alkalmazása stb.,
ezek azok a faktorok, a melyek a répaterme-
lést bizonyos fokig biztosítják.

A vetéscsúszó helyes választása tekinté-
ben még néhány dolgot kell említenem. A
korai vetést a répabogarak mindig jobban
pusztítják, mint a későbbiek és azért sok
répatermelő a vetést a lehető későre halasztja.
Ez az eljárás nem helyes, mert a késői ve-
tésnek nagy hátránya, hogy rendszerint kis
hozamot ad és abban az esetben, ha a vetés
bármilyen késő, alig marad annyi idő,
hogy a földet újból belehessen vetni. Ez
okból én inkább a korai vetést pártolom.
Sőt gyakorlatomban még tovább is mentem:
Vasmelegben megpróbáltam a takarmány-
rétát kérő őszszel vetni és meglehetősen si-
került. Ismétlem ez az eljárást Alsó-Jattón:
1894-ben őszszel bevettem egy fél holdat
rétával, rákövetkező tavaszra az szépen ki-
kelt és jól sikerült. Az őszi vetés a répa-
bogár pusztításaitól nem szenvedett. Talán
azért, mert szomszédságában a répabogár
megjelenése idején már fiatalabb, tavaszi

Itt fogó.

atő. A farkokra való
képpen történik: Meg-
sz a) szorítót és a tehén
sához illesztve a készü-
hátsó lábhoz oly erő-
y a fark a készülékbe
az megtörtént, jobbké-
lánczot és a hátsó láb
szülék tulsó oldalára és
beleakasztjuk.

mely különben nagyon
llítólag nagyon hamar
nárka.

aló még, t. i. megaka-
golya a tehénnek fejés
ssanak a fejőegyennek
hulljon piszok a tejbe,
bemutatott készülék
nem más, mint egy oly

vetésű répa volt. A dolog érdekelt és az 1895.
év őszén már tíz holdat vettem be czukor-
rétával. Az őszi vetésnek tehát megvolna a
jogosultsága, de hátránya az, hogy könnyen
felmagzik.

A szt-györgyi kísérletből 17% magzott
fel, tavaly Jattón 4%. Azt hiszem, hogy ha
az őszi rétát magtermelésre használjuk és
pedig oly módon, hogy anyarétának a fel-
magzásnak legkisebb jelet sem mutató pél-
dányokat választjuk ki, akkor idővel oly
fajtarétát nyerünk, a mely őszszel vetve sem
fog felmagzani.

Az előbb felsorolt módozatok mind a
mellett csak bizonyos mértékig alkalmazha-
tók a bogár pusztításai ellen, mert minden-
nek a felsorolt tényezőnek figyelembevételé-
mellett is pusztítanak a répavetésekben a
kártékony férgek, élükön a répabogárral, a
melynek élettörténetét megelőző cikkemben
bőven ösmertettem. Kell tehát eszközöket
keresni, a melyek a kártékony rovarokat
közvetlenül megtámadják szokat kiirtják.

A kártékony rovarok ellen való direkt
védekezés mód többféle lehet és pedig fizikai,
pathogén és kémiai. A következő sorokban
akarom ezeket a módokat, mint egyáltalában
az összes ismert védekezés módokat ismer-
tetni és egysz rsmind be akarok számolni
idevágó újabb kísérleteim eredményeiről is.

1. A fizikai védekezés, minthogy a répa-
bogarakat és álcáikat sem szántás-, sem
boronálással, sem hengerezéssel, sem leforrá-
zással meg nem ölhetjük, kizárólag csak a
bogár szedése szoitkozók.

Es a bogarak összeszedése eddig is az
egyedüli mód, a melyet ellene a praxis alkal-
mazott.

A szedést rendszerint gyerekekkel szok-
ták végezteni és pedig olyan formán, hogy
azok a táblán egyenes sorokban előre halad-
nak s a talált bogarakat a magukkal hordott
és félig vízzel telt üvegbe vagy korsókba
dobják, a melyekből azokat aztán munka
után kiöntik. De történhetik a szedés úgy is,
hogy az összeszedett bogár fejét a tortól el-
választják, letélik s a megölt bogarat ismét
a földre dobják.

A két mód közül legjobb a palackba való
szedés, mert gyorsabban és ügyesebben foly-
hatik, míg ellenben a bogár megölésével a
napszámok sokáig babrál. De azonkívül a
hulláknak a földre való dobása már ezért
sem ajánlható, mert az ismételt szedésnél
gyakran megeshik, hogy a gyerekek a megölt
bogarat újra fölszedik, a mennyiben azt
heverésző élő bogárnak tartják, sőt azért
sem tanácsos, mert sokan azt állítják, hogy
a megtermékenyített nőstények földön he-
verő hulláiban levő peték még kikelhetnek.
Részemről azonban azt hiszem, hogy a répa-
bogár felette szívós természetű s két hétig
eledel nélkül elzárva még életben marad,
hetekig tartó esőzéseket kibír, gombostűre
felszúrva, néhány napig — sőt a fejétől
megfosztott bogár is még egy darab ideig
él: azt azért még sem hihetem, hogy a
döglött bogár petéi még álcákká fejlődhes-
senek. Egyik fiatal tisztém tett e tekintetben
kísérletet és azt tapasztalta, hogy a földön
elszórt vagy a földre ázott megdöglött nő-
stényekben levő peték nem keltek ki.

A hol e bogár igen nagy mértékben
mutatkozik, ott nem napszámba, hanem
szakmányba szokták a szedést foganatosítani
és 100 darab bogárért 3 vagy 4 krt fizetnek.
Természetesen az átvételnél nem számolják
meg a bogarakat egyenként, hanem egy kis
körülbelül száz bogarat tartalmazó méreze-
vel, vagy literszámba mérik meg a fogott
bogarakat s e szerint fizetik is. Hogy mek-
kora a bogarak száma, az abból tűnik ki,
hogy pl. Puszttaur földön, ahol sikerült a
rétát szedéssel megmenteni, napota 20—
25000 drb bogár semmisített meg s ez
35—40 gyerekeknek adott munkát: egy-egy

gyerekekre tehát napota körülbelül 600 bogár
esik. A gyerekek napszámba dolgoztak és a
bogárszedés mellett még más munkával is
foglalatostkodtak. A hol szakmányba boga-
rásznak, ott egy gyermek 40—80 krt keres
és szed tehát — ha százát 4 krajczárjával
fizetjük — 1000—2000 drb bogarat.

Egyáltalában azokban a gazdaságokban,
ahol a répatermelést már régen nagyban
üzik, már régen több a bogár, mint kis ter-
melés mellett. Hogy a t. olvasónak fogalma
legyen, hogy milyen mértékben maradhat-
nak a répabogarak, szolgálók egy kis adat-
tal. A diószegi czukorgyárban meghallották,
hogy az én irtási kísérleteim beváltak, mire
az egyik tiszt azt mondta: „Nos, akkor a
magyarországi czukorgyárosok önnek monu-
mentumot fognak emelni!” — „Döglött bo-
garakból?” kérdeztem és mindjárt ki is szá-
mitottuk, hogy ezek egy emlékszóbor felállí-
tásához csakugyan elegendő anyagot nyuj-
tanának. Mert a czukorgyár gazdaságai-
ban csak a mult évben összefogott répa-
bogarak összeszámításából is egy hihetetlen
összeget, 270 Hlt. vagyis 27 köbmétert kap-
tunk.

Az átvett bogarakat vagy forró vízzel
forrázzák le, vagy petroleummal ölik meg.
Bármilyen pontossággal is történjék a boga-
rak szedése, mégis gyakran előfordul az
eset, hogy minden erőlködés dacára a bo-
garat még sem lehet kiirtani és a répavetés
áldozatul esik neki, mint azt az előbbeni
cikkben ismerttettem is. De ha nem is puszt-
tul ki a répavetés, annyi bogár mégis meg-
marad, hogy annak ivadéka a rákövetkező
évben újra kezdhesse vészthozó működését.
E tekintetben sajátos esetek fordultak
elő. Saját praxisomból tudom, hogy pl. a
répeze-szt-györgyi uradalomban alig láttunk
rétabogarat, míg a szomszédos, csakis a
Répeze folyócskától elválasztott csermelházi
gazdaságban nem győzték szedni. A tavar-
noki uradalomban* az 1891-ik évben 2200
kg. répabogarat szedtek és 1895-ben alig
kellett bogárszedni más gazdaságban, ellen-
ben, ahol a répabogarat még néhány évvel
azelőtt hírből sem ismerték, mai nap alig
bírnak rétát termelni, mert nem tudják azt
e pusztító rovar ellen megvédeni. Ezek olyan
sajátosságok, hogy az eddigi tapasztalatok
alapján még nem tudjuk azokat teljesen
megmagyarázni.

Az én gazdaságomban csak napszám-
okkal végeztem a szedést abból az egy-
szerű okból, mert — mint azt már megírtam
— az egész napon át nem lehet e bogarat
szedni. Míg a bogár még nem repül, a sze-
detés legalkalmasabb ideje a déli órák, mert
a hűvös reggeleken és esteiken a bogár el-
bujik, ha pedig már repül, akkor a déli
időszak nem alkalmas idő a szedésre. Ha
tehát a munkásokat jól fel akarjuk hasz-
nálni, mert erre pl. a munkaerő csekély
száma miatt valóban szükség is van, akkor
a bogárszedést kombináljuk és répaegyezés-
sel olyanformán, hogy azon órákban, a me-
lyek a bogárszedésre nem alkalmasak, foly-
tassák a munkások a répaegyezést.

Az intelligens gazdának feladata, hogy
a bogárszedés költségét a minimumra redu-
káljuk, és hogy e munkát mennél czélzo-
rúbben végrehajtsa. Erre a célra több figye-
lembevehető mód szolgál.

Sokan a répaföld köröskörül meredek
majdnem függőleges falu árkokat húznak,
hogy azokba a bogarak vándorlásaik közben
belepotyogjanak, az árok meredek falán
nehezen tudnak felmászni. Ez az eljárás
azonban csak addig ér valamit, a míg a bo-
garak nem repülnek; és kis árokból, legyen
annak fala bármilyen meredek, a bogár —
mint azt saját tapasztalásunkból tudjuk —
kiszabadul.

* Klapatek Ferencz uradalmi főtiszt értesítése.

Mint láttuk, ellenük nem véd meg sem az árok, de még a patak sem. Láttam tavaly, hogy a diószegi ezukorgyár a répatáblákat körülkerítette árkokkal s a bogarak mégis hozzáfértek s a vetésnek nagy részét ki kellett szántani.

Köhler a „Wiener Landwirtschaftliche Zeitung“-ban azt ajánlja, hogy minden egyes táblán *magrépát* kell ültetni, mert a répa-bogár ezt nagyon szereti és így a magrépa kitűnő fogónövényül szolgál. Ez az állítás téves, mert több répa-földön, a melynek szélén és közepén magrépa volt, a bogarat sohasem láttuk s nem tapasztaltuk, hogy ezt inkább kedvelte volna, mint a közönséges répát, hiszen éppen a fiatal répa a legkedvesebb eledele. Ez oknál fogva a *forgónövényeket* nem lehet a bogarak könnyebb összeszedésére használni. A földi bolha például jobban kedveli a vadmustárt, mint a répát és ezt kevésbé is támadja, ha mustárt talál, de nem ismerem növényt, a melyet a répa-bogár jobban szeretne, mint a fiatal répát. Egyáltalában csak nagyon kevés növényen, a mácsosnyán és a libatoppon élőködik, de a répát még akkor is szívesebben veszi, ha a tábla tele van ily gyomnövényekkel.

Legujabban azt ajánlották, hogy a bogárszedés megkönnyítésére a répa-földeken, *ruhafosztányokat, zsákdarabokat, vagy bármiféle rongyokat* kell kiteríteni. A bogár éjszakán át a rongyok alatt összegyülekezik és másnap reggel lapátszámra lehet azt felszedni. Megpróbáltuk ezt az eljárást Tallóson és Jattón s nagyon sok régi zsákot dobáltunk szét a répa-földön, de alig találtunk alatta másnap 1-2 bogarat. És minthogy megbízható gazdáktól hallottam, hogy nekik ilyen módon óriási mennyiségű bogarat sikerült összefogdosniok, azt csak úgy magyarázhatom meg, hogy hűvös éjjel védett helyre menekül s így a zsákok és rongyok alá bujnak, a hol csakugyan nagy számban lehet, de a mikor mi tettük a kísérletet, az idő már meleg volt s valószínűleg azért nem kereste fel a bogár többé e menhelyet.

Nagyon jó, megbízható s bogárszedést igen megkönnyítő mód a *répavetésnek nehéz sima fahengerekkel való ismételt lehangerezése*. Ha a répát már elvetettük és szépen lehangereztük, akkor a földön bujkáló vagy szaladgáló bogarakat aránylag könnyen lehet észrevenni, s el nem bujhatnak hantok alá, mert ilyenek nincsenek; de mihelyt a répát megkapáljuk s a földnek érdes felületet adunk, akkor a bogarat nemcsak hogy nehezen lehet észrevenni, mert hiszen az ember közeledtével többnyire holtnak tette magát, hanem az okos állatka röögök alá és kisebb repedésekbe is menekülhet, a hol az ember figyelmét kikerülheti. Már ügyes gyerekek kellene ahhoz, hogy ilyenkor is meg tudják találni a *Cleonus*-t. Ez oknál fogva tehát a vetést azonnal a kapálás után lehangerezzük és nem kell attól tartanunk, hogy ezzel a répának a legkisebb baja is essék. Közvetlenül a hengerezés után a föld rossz külsőt nyer és az ember azt hinné, hogy valami kárt tett a répában; de a dolog ellenkezőleg áll, mert azzal csak használtunk neki és más napon már üdének látszik és gyorsabb növéssel meghálálja e kis munkát. Sőt az egyezés, valamint a 2-ik kapálás után is szabad répát meghengerezni; a répa növéseinek ezzel sem ártunk, holott a répa-bogár szedése sokkal könnyebben és olesóbban történhetik meg, mint a megkapált érdes felületű földön. Tavaly minden gazdaságomban elrendeltem az ismételt hengerezést és rossz következménye nem volt, de jó oldalait bőven tapasztaltuk. *Probatum est!*

Ha a répa-bogarakat rendszerint gyerekekkel is szedjük, az nem zárja ki, hogy néha háziállatokat is szolgálatunkba ne ve-

gyünk és e czélra kedvezően beváltak a *pulykák*. A pulykát tudtommal a levai uradalomban báró Stummernél Koburg herceg vaesi (pestmegyei) birtokain, valamint zelizi uradalomban alkalmazták, de alkalmaztak kaesákat is, a minek azonfelül, hogy ellenségeinktől a répa-bogarakon kívül sok egyéb más kártékony rovarról ingyen megszabadulunk, még az a haszna is meg van, hogy a baromfiak kitűnő legelő folytán jól fejlődnek s azok eladásából befolyó pénzüsszeg is tetemesen megnagyobbodni fog.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy a zelizi uradalomban divó eljárást Moravek János intéző leírása szerint, a gazdaközönséggel megismertethetem. A pulykák a bogarakat nagy mennyiségben pusztítják el és ha nem is abszolút biztos irtók, mégis irtási mód hiányában a répa-bogarak összeszedésére jól használhatók fel, kivált oly vidéken, a hol gyermek-napszámos elegendő számban nem kapható. Moravek a pulykák bogárirító munkájával nagyon meg van elégedve és 1889 óta, tehát a mióta gazdaságában pulykákat tenyésztene, sokkal kisebb is nála a bogárkár, a szomszédos répatermelő gazdaságokban. Nála a következő eljárás divik: A tarló sekélyen buktatják és a földet még azon év őszén Sack-féle ekékkel 11-12"-ra felszántják s tavasszal a földet a lehető legszebben, kerti kultúra módjára készítik elő, a magot a Moravek-féle kombinált géppel (répamag és mütrágyavető) vetik el, s azután a földet megboronálják és erősen lehangerezzik. Mihelyt a sorok kilátszanak, hihajtják a pulykát és 2-2 leány 20-30 darabot a répasorok irányában mindig szép egyenes sorban és kellő távolságban egymástól eldirigál; a hajtás lassan történik. De fontos megemlíteni, hogy a pulykák reggel a kihajtás előtt még odahaza egy kevés buza-ocsut és friss vizet kapnak. Ha a répa-földre kijárnak, akkor már 2-3 nap alatt megtanulják a rendet és katona módjára sétálnak a répasorok között, felszednek minden földön mászkáló bogarat, míg bögyük meg nem telt és jól nem laktak. A pulykákkal való bogarászásához legalkalmasabb idő a délelőtt, a harmat elszáradása után és a délutáni idő 2-5 óra között.

A mi a pulykák számát illeti, ajánlatos, hogy minden holdra egy pulyka essék. De mint a gyerekekkel való szedésnél is, úgy kívánatos itt is, hogy a föld ne legyen röögös és ne legyen megkasadozva. A finom kertszerű munka tehát nemcsak a répatermés biztos sikere kedvéért, hanem a rovarok könnyebb kiirtása végett is kívánatos. Moravek, a ki hasonló tapasztalatokat tett, mint én, szintén ajánlja a répa-földek lehangerezését. Ha a répa sűrűen volt vetve, elég mütrágyát kapott és a leirt módon kifogástalanul megművelték és ha a pulykákat a keléstől fogva a répatáblára hajtják, akkor alig van eset arra, hogy a bogár a répavetést tönkretenné. A sorban megtrágyázott répa gyorsan nő és csakhamar abba a stádiumba jut, hogy a bogár érzékeny kárt már nem tehet többé benne. Ha sok répa-bogár mutatkozik, akkor Moravek tapasztalatai szerint tanácsos az egyezést lehetőleg elhalasztani.

Ez alkalomnál szeretném a gazdaközönség figyelmét a Moravek-féle kombinált vető és mütrágyaszóró-gépre felhívni; a zelizi uradalom már 8 ilyen géppel dolgozik teljes megelégedésre. S a kiállításon lesz alkalma a gazdaközönségnek egy efféle gépet, a mely Kühne gépgyárában készült, tanulmányozni.

A pulykákkal való bogarászás ellen hallottam annak az ellenvetését is, hogy a pulyka kényes portéka, nehezen felnevelhető és esetleg beállott vész alkalmával tömegesen döglik. De addig, míg jobb szert

nem ismerünk, a pulykák mint ügyes rovarirtók megérdemlik figyelmünket.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

88. kérdés. Új szőlőt kívánok létesíteni s ebben 8 méter széles közlekedő utakat hagynok meg trágyázás és más szekerezésekre: ezen utak jelölését, hogy a szőlőnek formát adjak 8-8 méter távolságra gyümölcsfákkal szándékozom beültetni. Tisztelettel kérem, nagybani termelésre mely gyümölcsfajok legajánlatosabbak? Szőlőbeu 8-8 méter távolság elegendő-e, hogy a szőlőnek ártalmára ne legyen?

Továbbá mely szőlőmivelőkapa van általánosabban használatban, a „Planet jr-féle“, vagy a Sack-féle? A „Planet jr“-féle eke ára 36 frt; a Sack-ekéhez alkalmazható sor-kapáló 25 frt, a töltőgető 14-50 frt, arra nézve is melyik előnyösebb? Vagy egyáltalán mely kapálót tanácsol beszerzendőnek.

Pa-Szt-Imre. Ifj. d. T. Gy.

89. kérdés. Mily pénzértéssel bir egy liter tehéntej, mely centrifugális géppel vajtermelés végett leföldözött. A tejet főleg sertéshizlalás vagy borjunevelésre óhajtom fordítani?

Dergecz.

Sz. Sz.

90. kérdés. Egy minden tekintetben igen értékes 6 éves telivér meszkircheni (importált) tehenem már hosszabb idő (körülbelül 4 hónap) óta, valószínűleg idült fehérfolyásban beteg és folyton üzekedik, valóságos üzekedési düh tüneteivel. Tisztelettel kérem gyógyítható-e sikerrel e baj, fogamzik-e meggyógyulása után a tehen, célt érek-e kreolin-nal való gyógykezeléssel és végre nem volna-e czélszerűbb amost is igen jó husban levő tehenet hizlalásra beállítani, mint egy mindenesetre hosszadalmas és talán mégis kétes gyógykezelésnek alávetni?

Szándékom azon esetben, ha a gyógyulásra kilátás volna a tehenet befogatni, már csak azért is, hogy folytonos üzekedési ingerét csillapítsam. Nem lesz az ártalmára a tehennek?

Jakabfa.

G. K.

Feleletek.

Tejapadás.

(2-dik felelet a 76. kérdésre.) Felfogásom szerint a tejapadás abból származott, hogy az említett 3 éves közönséges tarka tehen a második leelés előtt, kevés ideig állott szárazon s e miatt nem tudott kellően kitögyelni a fejés elhagyásától a leelésig.

Tapasztalásból tudom, hogy egy esetben a tehen fedeztetési napja tévesen jegyeztetett fel, s ennek következtében még azon nap reggel is, melyen leellet fejtett; ezt követő napon kevesebb tejet adott mint leelés előtt; később kellő takarmányozás mellett teje jött ugyan, de a tejelésben mégis elmaradt; ugyan ez a tehen későbbi leelés előtt, előbb apasztatott el, mikor is a rendestől nem mutatott semmi eltérést.

Fülöp-major.

Kohn László.

Szőlőutak segélyezésére alkalmas fák.

(Felelet a 88. kérdésre.) A 8 m. széles utak mellékére, ugyanolyan távolságra, csak házi vagy besztezei szilvát, meggyet, őszibarackot és papírhéju mandulát tanácslok ültetni, mert ezek kisebb terjedelmű koronájukkal a szőlőnek nem fognak nagyon ártani, azonkívül a közlekedést sem fogják az utakon

ügyes rovar-

NY.

ok létesíteni
dó utakat ha-
ekerezésekre:
lőnek formát
ümölcsfákkal
ettel kérdem,
yümölcsfajok
-8 méter tá-
lőnek által-

kapa van ál-
lanet jr-féle",
jr-féle eke
mazható sor-
rt, ára nézve
általán mely

d. T. Gy.

kel bir egy
gális géppel
A tejet főleg
sre óhajtom

Sz. Zs.

ntetben igen
eni (impor-
körülből
fehértályas-
valóságos
ettel kérem
nzik-e meg-
k-e kreolin-
végre nem
n jó husban
mint egy
alán mégis

a a gyógyu-
ogati, már
kedési inge-
talmára a

G. K.

Felfogásom
azott, hogy
rka tehén
ideig állott
llően kitö-
lésig.

egy eset-
sen jegyez-
még azon
tejtett; ezt
adott mint
rmányozás
tejelésben
én későbbi
l, mikor is
eltérést.

n László.

as fák.

széles utak
csak házi
szibaracz-
lok ültetni,
nájukkal a
tani, azon-
az utakon

hátrálatni. Ezeket 8 méternél közelebb is teheti egymáshoz. A nyári barack, alma, körte és cseresznyefajtáiból csak a természetüknek fogva gyengébben nővő és felfelé törő vagyis piramis alakban nővő fajtákat alkalmazhatja; mert a terebélyes, vagy szétterülő, vagy lehajló növésű fajtákkal nemesak a szőlőnek árt; hanem a közlekedés is akadályoztatik.

Hogy már most fajtákat névleg is ajánljak, arra tudnom kellene, hogy vidékén melyik gyümölcsnem a leghaladatosabban termő, vagy egyáltalában melyiket szándékoznék termelni? Amennyire én vidékét ismerem és emlékezetem nem csal, almával nem igen boldogulnak; körtére egyáltalában nincsenek adataim. Ellenben úgy tudom, hogy az összes esonthejasok, azokivül a héjastermésűek nagyon jól diszlenek. Első sorban tehát azok a gyümölcsnemek lesznek a legérdemesebbek, amelyek ott tapasztalás szerint a legjobban prosperálnak; ezekre kell tehát a főszlyt helyezni, figyelembe véve a termék értékesítési módját és a fentebb már részletezett fa alakját és terjedelmét. Ha ez adatokat rendelkezéseimre bocsájta, szívesen kijelelem a termelésre ajánlható fajtákat névleg is.

A szőlőkapáló ekék közül a „Planet jr.” minden tekintetben előnyösebb, mint a Sack-féle ekékre alkalmazható kapáló- és töltőgetőkészülék, azonkívül olesóbb is. Jó szőlőkapáló eke az Ott Márton pécsi és a Vermorel-féle francia szőlőeke. Mindannyit láttam már munkában, de azt is láttam, hogy a legtöbbet lassanként felváltotta a kézikapa; mert nagyon esendes járásu ló kell ezekhez, lelkiismeretes ember az ekéhez, aztán egy pár napszámot a javítgatáshoz és a munka még sem olyan tiszta, pontos, mintha kézzel végeztetik a kapálást. Ha ekével akarja szőlőjét munkálni, úgy a fordulatokra elég széles utakra van szükség, a sorok még a végső esetben is 120 cm. szélesnek kell, hogy legyenek és négyzetbe ültetve, hogy lejtős területeknél keresztbe lehessen a kapálást végezni. Látható tehát, hogy én anélkül, hogy a jó szőlőkapáló-ekék előnyeiből valamit levonni óhajtanék, különösen lejtős fekvésű ojtvány-szőlőknél, nem ajánlom azok alkalmazását.

Különböztetjük ezt nyílt kérdésnek, lehet, hogy mások másképp vannak meggyőződve, szőlőnek hozzá és mondják el elfogultság nélkül tapasztalataikat, mert elég fontos kérdés ez. A. B.

Sovány tej takarmányértéke.

Felelet a 89. sz. kérdésre. Feltéve, hogy a különös formában feltett kérdés azt puhatolja, hogy takarmányozási szempontból mennyit ér a ezentrifugálással különválasztott sovány tejnek egy literje, úgy arranézzve a következőket válaszolom.

Feltéve, hogy a teljes tej s a sovány tej tartalma a következő:

	teljes tej	sovány tej
Szárazanyag	12.5%	9.0%
Légenyes anyag	3.6%	4.0%
Zsir	3.7%	0.3%
Légenyment anyag	4.4%	3.9%
Hamu	0.8%	0.8%

úgy 8 krt érőnek véve a teljes tejet, 3:2:1 arány szerint a sovány tej 5.77 krt ér.

E szám természetesen esekélyebb ingadozásokat mutathat ahhoz képes, hogy olyan-e a soványtej, a milyennek a felhozott példában középátláttal jelezve van, avagy pedig fehérjében ennél gazdagabb, vagy a

mi gyakoribb szegényebb és hogy zsirtartalma is több-e vagy kevesebb. Mi.

Üzekedési düh teheneknél.

Felelet a 90. sz. kérdésre. Ha egy fiatal üszöről s nem egy 6 éves tehénről volna szó, azt ajánlanám kérdéstevőnek, hogy fogja állatját igába s irrigálja méhét naponta reggel és este mindaddig 2%-os kreolinnal, míg fehérfolyása eláll. Ajánlanám ezt azért, mert fiatalabb állatnál inkább kizártnak tekinthető az, hogy az üzekedési dühöt nem tuberkulózis, hanem valóban csak a fehér-folyás okozza. Kevesbé van ez kizárva a szóbanforgó öregebb állatnál, melynek emellett fehérfolyása sokkal régebb is, semhogy gyorsabb gyógyulásra kilátást nyujtana.

Maga a gyógykezelés, a fáradságtól és idő felhasználástól eltekintve az igaz, hogy csak néhány krajczárba kerül s így pl. két heti próbát megérdemel; de ha tuberkulózis forog fenn, eredménytelenül egyáltalában nem kecsesget s eszerint jóval előnyösebbnek látszik a tehenet még jobban feljavítani és aztán mézszárszéken értékesíteni. A baj azonban itt is az, hogy az üzekedési dühben szenvedő állat nehezen vagy éppen nem gyarapszik a hizóban, a kreolinnal való kezelést azonban ez esetben is meg kell csinálni, bár az a hus minőségére előnyösen nem hat; meg kell csinálni, mert ha nem kuráljuk a bajt, a keletkező kórtermény az állat vérebe felszívódhatik s így okozhat károsodást.

A dolgok illetlen állásában mindenképpen ajánlatos a fehérfolyásnak gyógyítása s talán a továbbira nézve az arany középut követendő, hogy megkíséreltetik igába fogás és kreolin irrigálás mellett a tehénnek a tenyésztsében való megtartása az esetben, ha az állat 2-3 heti ilyen kura után javulásnak indul s talán felfolyatván meg is vemhesedik; de aztán a kreolin irrigálás mellett azonnal hizóba vétetik, mielőtt a mondott idő lefolyása után se mutatkozik olyan javulás, a melyet kecsesgetőnek lehet tartani arra, hogy a tehén mint tenyészállat beváljon.

Az irrigálást illetőleg azt ajánlom, hogy ha a méhszájadék nyitva van, az irrigator gummicsovét vezesse be a méhbe s ne csak a hüvelybe s legalább egy liternyi folyadékot, lehetőleg nem túlhideg állapotban ömlesztessen be. Reggelenként irrigálván, este az irrigálás előtt figyelje meg jól, hogy van-e még fehérfolyás s kevesebb-e mint előbb. Az első napokban közönségesen gyarapodni szokott az, de gyógyulásnak a jele, ha azután mindinkább kevesbedik.

Bár a mint látszik, a baj idült, de azért a gyógyulás lehetősége nincs kizárva s ez akkor mondható befejezettnek, ha a nyálkás ragadós, büzös folyás végképpen megszűnik s a szabályos folytatás beáll.

Nagy a gyanum egyébiránt, hogy a szóban forgó tehénből a magzatburkok annak idején kirotadtak s ennek következtében keletkezett a jelenlegi baj. Ajánlom hát, hogy kérdéstevő az efféle kirotasztástól tartózkodjék, mert különben más tehenivel is meggyűlhet hasonló formában a baja. Amely tehénből legfeljebb 6 óra alatt a magzatburkok (pokla) el nem távolodnak, annak méhét irrigálja langyos vízzel, melybe 2% angol kreolint kevert. Ezt hajtsa végre naponta reggel és este s ha 3 nap alatt el nem távolodik a pokla magától, úgy tiszta és fertőtlenített kézzel nyuljon be és nagy ügyelettel válassza le azt megtapadt helyein a méh gombjairól, egyszersmind az irrigációt is alkalmazván. *

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma: Oldal

Meghívó. — Figyelmeztetés az O. M. G. E. tagjaihoz. — 1896. február havában befizetett alapítványi kamatok és évdíjak nyugtázása. — A Bereczki-emlékre 1896. évi február hó 6-tól márczius 2-ig az O. M. G. E. pénztárához befizetett összegek nyugtázása. 345

Sertéskereskedelem megakadt rendezése. J. Szencsényi Pál. 346

Növénytermelés.

A tengeri házi miveléséről. Lászlóffy Gusztáv. 347

Állattenyésztés.

Az állathasználatlalt kapcsolatos újabb eszközök. Szankovics János. 348

Gazdasági állattan.

A répabogár. Rovara Frigyes. 349

Levelszekrény. 350

Tejpadás. 350

Szőlőntak megelőzésére alkalmas fák. 350

Sovány tej takarmányértéke. 351

Üzekedési düh teheneknél. 351

Vegyések. 351

Kinevezések. — Eljegyzés. — Gazdasági előadások. — A m. kir. államvasutak díjkezdményi jegyzéke. — A Magyar Közgazdasági Társaság. — Gyümölcsészeti tanfolyamok. — Hazai hitelszövetkezetek. — Kiselejtett állami ménék eladása. — Tarifakezdmény tengeriszállítványokra. — Németség kendertermése. 352

Kereskedelem, Tőzsde. 353

Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek. 354

Kinevezések. A földmivelésügyi miniszter Andrássovics Géza miniszteri szántásbiztos és Ruda Győző belügyminiszteri szántásbiztos — ez utóbbit számfeletti minőségben — miniszteri számellenőrké, Révész György kis-jenői körállatorvost III. oszt. állami állatorvossá nevezte ki. — A földmivelésügyi miniszter Czeglédy Tivadar ideiglenes minőségű gazdasági szak tanárt a szt-imrei m. kir. földmivessiskolától folyó évi márczius hó 1-től a csurgói állami tanítóképzőnél rendszeresített gazd. tanszékre helyezte át.

Eljegyzés. Kovács Géza abaújmegyei nádasi földbirtokos eljegyezte Wieland Arthur márkusfalvi földbirtokos leányát.

Gazdasági előadások. Az O. M. G. E. által rendezett gazdasági előadások február hó 26-án vették kezdetüket s 29-én fejeztettek be. Az utolsó napon Mezey Gyula a fontosabb szőlőbetegségek elleni védekezésről, Jablonovskij József a nagyobb rovarkárok megállításáról értekeztek, dr. Kröczler László pedig egy új szőlőoltási eljárást mutatott be. Az összes előadásokat nagyszámu gyakorlati gazda hallgatta, a kik figyelemmel kísérték az egytől-egyig érdekes és tanulságos értekezéseket. A hallgatóság névsorát az alábbiakban sikerült összeállítanunk. Arany János, Apor Gyula, dr. Adler József, Auspitz Pál, Bálintffy Pál, Bánki Dónát, Bähr Gusztáv, Beer Henrik, Beer Antal, Benedicty Gyula ifj., Biró Géza, Biró Árpád, dr. Bittó Béla, Blázsek Antal, Botos István, Bohn Gyula, Buday Barnabás, Bujanovics Sándor, Cserháti Sándor, Csonka János, Czocher Géza, Daróczy Vilmos, Déghy Mátyás, Deresényi Bertalan, gróf Dessewffy Aurél, Dessewffy Ödön, Deutsch Miklós, Drátsay Gyula, Ertl Richard, Erber Ede, Fenyő Sándor, Ferenczy Sándor, Forster Géza, Frankl Zsigmond, Frankl Mihály, Fakh Elemér, ifj. Gosztonyi Géza, Gosztonyi Sándor, Gosztonyi Kálmán, Gölnczy Géza, dr. Hampel Antal, Hanny Béla, Horváth Mihály, Havas Ferencz, Jeszenszky Pál, Kasztl László, Kellner György, Kenta Tivadar, Kerpely Kálmán, Kemptner Erő, Keppich Emil, Kokas István, Király Dnes, Kirchner Lajos, Kodolányi Antal, Kovács Andor, Kovács Imre, Kovács László mádi, Kovács István, Kövesdy Domokos, Kövesy Ferencz, Kropf Béla, Landeszy József, Lejtényi György, Lepkovszky Gábor, báró Liptay Béla, Liska Samu, Linhart György, Löcherer Andor, Lukács Lajos, Malatinszky György, Márton Zsigmond, dr. Markbreit Gyula, Molnár Imre, Molnár Lajos id., Monostori Károly, Neumann Zsigmond dr., Nagy Pál, Nérey Kálmán, dr. Nuricsán

József, Ochstiadal Béla, Osztrólczy Miklós, Papay József, Papp Sándor, Paikert Alajos, Propper Samu, Rác Sándor, Reusz Andor, Renitzer Vilmos, Renner Gusztáv, Reusz Henrik, Rottler József, Rovara Frigyes, Ruisz Antal, Ruisz Gyula, Rubinek Gyula, Sorecz Lajos, Sauer János, Szántai János, Strasser Imre dr., Schlichter Izidor, Szabó Endre, Szabó Ferencz szántói, Szeniczey Odón, Szevera Károly, dr. Szilágyi Gyula, Szilassy Zoltán, Szirmay Balambér, Sztankovics János, Tarczay István, Tiringer Vilmos, Vadászffy Jenő, Véssei Pál, Vörösmarty Kálmán, Vásárhelyi Ernő, Wagner Ernő, Weisz Béla, Wilfing Nándor, Wissnyey Gyula, Wittich Sándor, Zemlényi István, Zemlényi László, Zoltán Elek, Zvikly András.

A m. kir. államvasutak díjkedvezményi jegyzéke tartalmazza azon kedvezményes szállítási tételeket, melyeket az államvasutak igazgatósága bizonyos árucikkeknek bizonyos meghatározott előírt relációkban engedélyezni szokott legkésőbb egy év tartamára. Így tehát a kedvezmény nem állandó jellegű, hanem időleges és esetleg ismétlődő. A kedvezményi jegyzék négy részből áll: u. m. I. a m. kir. államvasutak és a pécs-baresi vasut díjkedvezményei, II. a m. kir. államvasutak kezelésében levő helyiérdekű vasutak díjkedvezményei, III. a kassa-oderbergi vasut magyar részének díjkedvezményei, IV. az ezen vasut kezelésében levő helyiérdekű vasutak díjkedvezményei. Az I. rész ismét 3 fejezetre oszlik, u. m. a) belföldi, valamint Ausztriával, b) a külföld, valamint az adriai kikötőkkel való forgalmakra, c) a mellékilletékekre vonatkozó díjkedvezmények. — E helyütt csupán azon kedvezmények rövid ismerterésével foglalkozunk, a melyek a gazdaságközönséget közelebbről érdeklik és a többi árucikkeket figyelmen kívül hagyjuk. A m. kir. államvasutak és a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak bármely állomásáról Zsolnára, az ottani posztgyár czimére szállítandó *gyapjúküldemények* nevezett vasutak vonalain tetszés szerinti mennyiség feladása esetén a II. osztály, koei és fuvarlevelenkint legalább 5000 kgr. szállításánál pedig az A) osztály díjtételeinek kedvezményes számításában részesül. A hazai czukorgyárak részére (nevezetesen Acs, Botfalva, Bükk, Diószeg, Hatvan, Kaposvár, Maros-Vásárhely, Mezőhegyes, N.-Surány, N.-Szombat, N.-Tapolcsány, Oroszka, Sárvar, Selyp és Szerencs) szállítandó *czukorrépa*, valamint a gyárból a termelőhelyre visszashallított *répaszelet és méziszap* küldemények szállítására a zónarendszeren alapuló igen mérsékelt, a vasuti önköltségeket sem fedező viteldíjak vannak érvényben. Ezen mérsékelt viteldíjak a folyó évben minden czukorgyárra egyenlő mérvben lettek megállapítva, míg a múlt években a szerencs és botfalusi czukorgyárak olcsóbb díjtételekkel bírtak, mint a többi hazai czukorgyárak. Az intenzivebb módon juhtenyésztést űző vidékekről a m. kir. államvasutak és a pécs-baresi vasut vonalain teherárúként szállításra kerülő *sajt és juhturó* küldemények után az A) osztály díjtételei jönnek alkalmazásba, hasonlóképpen a Hungaria vajkiviteli társaság czimére legalább 5 kgr.-os csomagokban gyorsárúként szállítandó Budapest keleti pályaudvarra rendelt *vajkúldemények* után a teheráru II. rendes osztálynak megfelelő mérsékelt díjtétel alkalmaztatik. — Bécsbe rendelt gyorsárúként szállítandó *dó és leült baromfi, friss gyümölcs, fűszerek és zöltség, leült vad és vaj* után tetszés szerinti mennyiség feladásánál a II. osztályu teherárúkra érvényes díjtétel alkalmaztatik. — Abauj-Torna, Arva, Bars, Gömör-Kis-Hont, Hont, Liptó, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Szepes, Trencsén, Turóc és Zólyom vármegyének, továbbá Budapest székesfőváros területén vagy vidékén a ra-

gados tudóvész folytán megfogyatkozott marhaállomány pótlására rendelt *szarvasmarha* küldemények az államvasutak és a pécs-baresi vasut vonalain koei és kilométerenkint 75 kr. egységtétel, koei és pályánként 2—2 frt kezelési díj és 5% szállítási adó alapján képződő díjtételek mellett szállítatnak. — *Nyers kenderkóró* küldemények után az államvasutak vonalain Brassón át M.-Ludas és Szeged rendeltetéssel 401 kilométernél kisebb távolságra való szállításnál a II. kivételes díjszabás 400 kilométernél nagyobb távolságra való szállításnál pedig annak 10%-al rövidített díjtétele jő alkalmazásba. *Szártott ürömfű* (ürömszár) után az A) osztály díjtétele lett engedélyezve. — Azon vidékekről szállítandó *nyers szesz* küldemények után, hol gazdasági szeszgyárak léteznek Arad, Budapest és Győr állomások részére a II. kivételes díjszabás díjtételeinek megfelelő kedvezmény lett engedélyezve. — Végre különböző viszonylatokban szállítandó gabonaküldemények részére is léteznek kedvezményes szállítási díjak.

A Magyar Közgazdasági Társaság Közlekedési szakosztálya 1896. évi márczius hó 5 én d. u. 6 órakor a társaság saját helyiségében (IV., Ferencziek bazára, 2. lépcső, I. em.) ülést tart, melynek tárgya: *Rózsza Károly előadása: Helyi érdekű vasutaink bajai és ezek orvoslása.*

Gyümölcsészeti tanfolyamok. A földmívelésügyi miniszter a keszthelyi gazd. tanintézetben folyó évi márczius hó 23-ától április 1-ig, a kolozsmonostori gazd. tanintézetben április hó 7—16-ig gyümölcsészeti tanfolyamot rendeztet. Czélja ezen tanfolyamoknak: hogy a fiatalabb és a fatenyésztés iránt érdeklődő faiskolakezelő tanítók a faiskola kezelés és gyümölcstenyésztésben ugy elméletileg, mint gyakorlatilag szakszerű kiképeztetést nyerjenek; hogy a tanfolyamot sikerrel végzett faiskolakezelő tanítók közül a községi faiskolákhoz alkalmas járási felügyelők legyenek a vármegyék által kizemmelhetők és végül hogy a gyümölcstermeléssel foglalkozó földbirtokosoknak alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsfa-nemesítés, kezelés és ápolásban kellő utmutatást nyerhessenek. Ugy a keszthelyi, mint a kolozsmonostori tanfolyamra csakis 16 tanító fog az állam költségére felvétetni, akik egyenkint 15 frt uti általányban, és napi 1 frt 50 kr. ellátási díjban fognak részesítettetni. Oly tanító, ki már ily tanfolyamban részt vett, a folyó évben nem pályázhatik. A miniszter felhívja azon községi faiskola kezelő néptanítókat, kik ezen tanfolyamban résztvenni óhajtanak, hogy 50 kr.-os bélyeggel felszerelt kérvényeiket, a melyben életkoruk, nyelvismeretük s a faiskolában töltött eddigi működésük felemlítendő és ezen körülmények közvetlen iskolai hatóságuk által is igazolandó — folyó évi február hó 29-ig közvetlenül hozzája felterjeszszék. Az állami ösztöndíj mellett felveendő faiskolakezelő tanítókon kívül mindegyik tanfolyamra fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos és gazdatiszt is, a kik azonban állami ellátásban nem részesülnek. Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi február 29-ig ugyancsak a miniszterhez tartoznak beküldeni. A tanfolyamot állami költségen végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti miniszteri biztos jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgálatot tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek.

Hazai hitelszövetkezetek. Szövetkezezeink száma a múlt évben fölülemelkedett az ezren. És pedig volt Atauj-Torna vármegyében 8, Alsó-Fehérben 7, Arad 7, Arva 3, Bács 98, Baranya 28, Bars 5, Békés 3, Bereg 4, Beszterce-Naszód 19, Bihar 16, Borsod 44, Brassó 18, Csanád 7, Csik 3, Csongrád 3, Esztergom 2, Fejér 26, Fiume 1, Fogaras 3, Gömör 16, Győr 6, Hajdu 10, Háromszék 10, Heves 6, Hont 2, Hunyad 11, Jász-Nagy-

Kun-Szolnok 5, Kis-Küküllő 16, Kolozs 11, Komárom 38, Krassó 13, Liptó 11, Máramaros 10, Maros-Torda 36, Moson 1, Nagy-Küküllő 34, Nógrád 3, Nyitra 18, Pest-Pilis-Solt 120, Pozsony 16, Sáros 1, Somogy 31, Sopron 28, Szabolcs 3, Szatmár 13, Szeged 29, Szepes 3, Szilágy 10, Szolnok-Doboka 15, Temes 32, Tolna 12, Torda-Aranyos 9, Torontál 29, Trencsén 5, Turóc 2, Udvarhely 22, Ugocsa 2, Ung 8, Vas 36, Veszprém 23, Zala 15, Zemplén 6, Zólyom 11, vagyis az egész országban összesen 1068 szövetkezet.

Kiselejtezt állami ménék eladása. Az állami ménetelek állományából évenként kiselejtezésre kerülő, de tenyésztésre még használható ménék ezentúl a ménetelepőztályoknál eszközlendő selejtezés alkalmával a helyszínén árverés útján fognak eladatni. Azokra nézve tehát előjegyzés nem fogadtatik el. A selejtezési napokat mindenkor előzetesen fogjuk közölni, ez alkalommal csupán a fent jelzett módosításra óhajtottuk a gazdaságközönség figyelmét felhívni.

Tarifakedvezmény tengeriszállítványokra. A gazdasági szeszgyárak kedvezőtlen helyzetére való tekintettel a földmívelésügyi miniszter kezdeményezése folytán a kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy Turóc vármegye összes vasuti állomásaira érkező tengeri után, feltéve, ha a szállítvány belföldi származású és legalább 10,000 kg.-nyi súlyu márczius 1-től a rendelet visszavonásáig, de legkésőbb május hó végéig, 100 kilogrammonkint 15 kr. viteldíj, azonfelül kezelési költség és szállítási adó ezimén kilométer- és 100 kilogrammonkint 3 kr. fizetendő.

Németország kendertermelése. A kendertermelés Németországban aránylag rövid idő alatt tetemesen csökkent. 1878-ban Németországban a kendertermelésre felhasznált terület 133,067 ha-t tett ki, 1883-ban 108,297 ha-t, 1893-ban pedig már csak 60,956 ha-t. A hanyatlás tehát 1878-tól 1893-ig 54.9%. *Bajorországban* a kendertermelésre felhasznált terület volt 1878-ban 19,384 ha, 1893-ban 11,809 ha. A hanyatlás tehát 29%. *Szászországban* 15 év alatt a kendertermelés 75.3%-kal hanyatlott, *Württembergben* 50.2%-kal, *Hessenben* 75%-kal. *Ausztria-Magyarországban* 1878-ban a kenderrel bevetett terület 114,209 ha-t tett ki, míg 1893-ban már csak 85,950 ha-t. A hanyatlás a monarchiában 26.6%. Míg Németországban a kendertermelés felényire szállott alá, addig nálunk ily nagymérvű hanyatlás még sem tapasztalható, a mennyiben 54.9% ellenében nálunk a hanyatlás 26.6%.

A német sertésenyésztés. A német sertésenyésztők legutóbbi közgyűlése a sertéskereskedelem akadályaitaival foglalkozott. Ugyanis a svéd és dán, de különösen az orosz konkurrenzia felette megnehezíti e tekintetben is a német gazda helyzetét, épp ezért a közgyűlés elhatározta, hogy a baj szanálása céljából felir a kormányhoz. Azt kívánják ugyanis, hogy a külföldről érkező vágott sertés az e célra berendezendő intézetekben egészségügyi szempontból szigorúan megvizsgáltassék, másrészt az orosz konkurrenzia ellensúlyozására követelik, hogy onnan sertéshus vagy élő sertés csak a határhoz közeli helységekre szállíttassék és pedig tisztán fogyasztás, nem pedig továbbkereskedés céljából. Felirnak továbbá a birodalmi kancellárhoz is, hogy tegyen az iránt lépéseket, hogy a konzulátusoknál alkalmazott mezőgazdasági attasék állomáshelyeik viszonyait a sertés kivitel céljából tanulmányozzák és nekik megengedtessek, hogy a sertésenyésztők társulatával e tekintetben direkt összeköttetésbe léphessenek.

Gazdák mindazt, a mire a gazdaságukban magvak és műtrágyákból szükségük van, a legmegbízhatóbb, legjobb minőségben és a legjutányosabban Mauthner Ödön budapesti magkereskedéséből szerezhetik be, mely ide vonatkozó árjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Minden rendelés még beérkezte napján elintéztetik.

Megjelent a „Köztelek Zsebnaptár” és „Köztelek Évkönyv” 1896. évre. Szerkesztik: Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán az O. M. G. E. titkárai. A két könyv előfizetési ára 1.50 frt; bolti ára 2 frt. Postadíj 10 kr. Előfizetések lapunk kiadóhivatalába küldendők.

Nemesített legkorábbi székely-tengeri.

Eredeti vetőmag.

Az utolsó két évtized legkeresettebb, mondhatni: legdivatosabb mezőgazdasági terménye a „legkorábbi székely tengeri”. E tengeri minden más mezőgazdasági tengerifajnál sokkal korábban megéri s fejlődése annyira gyors, hogy például a biharmegyei gazdasági egyesületnek 1879. évben eszközölt termelési kísérlete alkalmával április 14-én elvetett, július 16-án a nagyváradi terménykiállításán megérve mutatott be s e napon újra elvetett, e második vetésből október 6-án a b.-csabai kiállításán már megint érett csövek mutatattak be: Tehát a „legkorábbi székely tengeri” egy és ugyanazon évben kétszer ér meg.

Bőtermő voltára nézve legyen elég felemlítenem a „Magyar Föld” című gazdasági szaklap 1885. évi 226-ik számában Nagy Iván ur által közölt azon adatot, mely szerint a Bakony alatt eszközölt összehasonlító kísérletnél az utasítások szerint mivelt székely tengeri 700 □ öl területre 10 hektoliter kifogástalan minőségű szemet adott; míg az ugyanakkora területen mivelt közönséges magyar tengeri hozama alig 5 hektoliter középminőségű szem volt. Hivatkozom továbbá a magyar-óvári kir. gazdasági tanintézet jelentésére (Lásd: „Mezőgazdasági Szemle” 1887. évi III. számát), mely szerint az ottani kísérletnél következő eredmény mutatkozott, 1. kat. holdra számítva:

Székely tengeri 2464 kilo = 30.80 hektoliter szem.
Ezzel szemben a
Cinquantino csak 1713 „ = 21.40 „ „
Pignoletto csak 1184 „ = 14.80 „ „

Meg kell említenem még egy fontos körülményt, mely az utolsó évek kísérleteinél merült fel s mely hivatta van a székely tengerit egy újabb irányban is kiválóan keresetté tenni.

Megállapítottam ugyanis, hogy a „legkorábbi székely tengeri” csalamádétermelésre is mindenképp fűtött első rangú tengerifaj. Es ezen előnye különösen a csalamádé bevermelésénél, lesavanyításánál feltűnő, mert vékony szára jobban összenyomulva, a bevermelés eredménye is biztosabb.

Ezen tekintetben is hivatkozom a m.-óvári kir. gazdasági tanintézet jelentésére (Lásd: „Mezőgazdasági Szemle” 1886. évi XI. szám), mely szerint a székely tengeri az eddig kísérlet alá vett tengerifajok között csalamádétermelésre is első helyet érdemelt.

Végül hivatkozom a hohenzollerni kísérleti telep jelentésére (Lásd: „Württembergisches Wochenblatt” 1887. évi 5. számát), mely szerint a székely tengeri még az ottani hideg égalj alatt is — hol néha augusztus hónap is fűtenek — barmulatos eredményt mutatott fel.

Az általam nemesített „székely tengeri” szeme hektoliterenkint 79—81 kilót nyom és különösen két irányban megbecsülhetetlen. Először ott, hol bármely körülmény miatt csak későn lehet vetni, ősszel pedig korán jó a dör s így más fajta tengeri nem érnek meg. Másodszor ott, hol tarlójába őszi búzát akarnak vetni. Sőt meleg és kövér talajban, ha a tengeri korán vetetett, még repeze is vethető utána.

A székely tengerinek főnobbieikben vázolt előnyeiből következett annak csaknem egész Európát meghódított rohamos elterjedése; következett az, hogy a bécsi kiállításán ennek a tengerinek nemesítéséért és megismeretéseért első díjjal, állami aranyéremmel lettem kitüntetve, mely kitüntetésnek értéke azon körülményből mérlegelhető, hogy a mezőgazdasági csoportban mindössze csak három ilyen érem lett kiosztva. De hogy ezen előnyöket a székely tengeri művelése elérhesse, feltétlenül szükséges, hogy valóban eredeti vetőmag vettessék, mert a már oly nagy mérvben elterjedt utántermelések egyfelől a közelben mivelt más fajok által kisebb-nagyobb mérvben koreszulva vannak másfelől pedig, mert az utántermelők nem követik a vetőmag kiválasztásánál gyakorolt módszeremet.

A nemesített székely tengerinek eredeti termelési, fajtisztító vetőmagja kizárólag csak az eredeti termelő-társaság általirt vezetőjétől szerezhető be. Áraik a következők:

1000 kiló 140 frt	100 kiló 18 frt
500 „ 80 „	50 „ 10 „
300 „ 50 „	25 „ 6 „

4³/₄ kiló 1 frt 50 kr.
A vasutig való fuvardíj fejében minden 100 kiló után 40 krt számítunk. A zsák külön számítatik. Mivelési utasítás minden rendeléményhez mellékeltek. Egy katasztrális hold földbe (1600 □ öl) 25 kiló vetőmag kell.

Szent-Királyi Árpád,
az „eredeti székely tengeri” termelő
társaság vezetője Székely-Udvarhelyen,

Ajánlok továbbá, január közepétől kezdődőleg, finom székely juhturót, 4 kilós részletekben, ládával együtt 3 frtért.

Arankamentes, négyszer tisztított vörös löhere magot, 100 kilónként 40 forintért.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatózsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése a „Köztelek” részére.)

Budapest, 1896. február 28-án.

Az e heti időjárás változó lefolyású volt. Kezdetben száraz és hideg idő uralkodott erős éjjeli fagygal, később a hőmérséklet emelkedett és bőséges havazások az egész ország területére terjedtek ki, a hét vége felé pedig teljesen megenyhült az idő és mindenfelé hóolvadás van. A vizállás folytonosan hanyatló, a közeli napokban azonban valószínűleg ismét javulást fog mutatni. A Duna zajlik, míg a mellékfolyókön változatlanul álló jég van. Külföldön az időjárás szintén enyhe, egyelőre azonban még száraz.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg az e héten is korlátolt maradt, áruk azonban — a gyenge forgalom mellett is — javarészt szilárdan tartották magukat. Amerikában áruk többszörös változásnak voltak kitéve. Angliában a hangulat megszilárdult, áruk azonban alig változtak, éppugy Franciaországban sem, a hol az üzleti tevékenység nagyon csekély. Németország szintén mérsékelt emelkedést jelent, míg Németalföld és Belgiumban az üzlet teljesen pang. Schwajczenben csendesebb a hangulat és Amerika, ugymint Oroszország is, lényegesen alább szállította árköveteléseit.

A mi piacunkon kezdetben változatlan, később teljesen lanya irányzat uralkodott és csupán a nagyon gyenge forgalomnak tudható be az, hogy áruk nagyobb árcsökkenést nem szenvedtek.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza az egész héten át úgy vasuti- mint raktár-árban nagyon gyengén volt kinalva, minek ellenében a malmok is — egy kettőt kivéve, melyet vasuti árut szokásszerűleg vásárolnak — határozottan tartózkodóan viselkedtek, minélfogva a forgalom a legminimálisabbra szorított. A hét kezdetével a beállott hideg idő futólag ugyan valamivel kellemesebb hangulatot idézett elő, mely azonban az enyhébb időre meg is szűnt. A napi forgalom ennél fogva csak jelentéktelen maradt és az összforgalom nem rug többre 80,000 mmmál. Az áruk névlegesen ugyan nem változtak, de tény, hogy az egyes eladások csak nyomottabb áruk mellett vihették keresztül. A hozatalok 45,600 mmm. tesznek ki.

Rozs gyengén volt forgalomban és a vásárláson jobbra a az erport, kisebb mérvben a fogyasztás is vett részt. Az áruk valamivel mérsékeltébbek és minőség szerint Budapest térségében átvéve 6.27¹/₂—35 frt és helyben 6.40 frt fizettek.

Árpa (takarmány és hántolási ezélokra) alig talál vevőt és az eladott néhány kisebb tétel egy gyáros kezébe jött össze, ki minőség szerint 4.80—5.—frtót fizetett ab Budapest. Jobb fajták vevő nélküliek és így ezeket is a takarmány áru árban kell értékesíteni.

Zab továbbra is gyengén van kinalva, a kereslet azonban valamivel jobb. Középmínőségek változatlanok, prima áru ellenben hiányzik és ez néhány krral többet is ér el. Szín és tisztaság szerint 6.—6.35 frt Kassa érhető el.

Tengeri. A hozatalok állandóan gyengék maradtak és gyárosok 4.15 frt, hízalók Kőbányán 4.20 frtot fizettek. Állomásokon mérsékelt forgalom van és bácskai ugyszintén bányai állomásokon 3.65—75. Ujvidéken 3.71¹/₂—3.80 frtot jegyzünk.

Olajmagok: Káposztarepezeben 9.50—10.— frtos áruk mellett alig volt üzlet, bányai repeze 8.65—8.85 frton kelt el, vadrepeze 4.25—65 frt, gomborka 8.—8.25 frton jegyez. Káposztarepeze 1896 aug.—szeptemberre a megváltozott időjárási viszonyok folytán ellanyhult és 11.30 frt után 10.90—95 frttal zárul.

Hüvelyesek: Babban e héten sem volt üzlet és áruk továbbra is csak névlegesen: trieur aprószemű ab Gyöngyös-Félegyháza 8.70, fehér ab Baja, Mohács, Zombor 8.—, barna ab Nagy-Károly 6.40, erdélyi 7.— állomásokon átvéve. Bükköny 5.75—6, Muhar 5.75—6.25, Kendermag 8.75—9, Lennag 9.50—9.75 frt ab Budapest. Köles keresettebb 5.40—60 frt helyben.

Veteménymagvak: Vöröshere és luczerna állandóan csendes és alig van forgalom. Bányai aprószemű herét 29—31, erdélyit 31—34, nagyszeműt 36—38, luczerna-magot 25—39 frttal jegyzünk minőség szerint ab Budapest. Baltaczin 8.75—9.25.

Napi jelentés 1896. márczius 3.

Készbuza ma jól volt kinalva, a malmok jobb vételkedvet tanusítottak és kellemesebb hangulat mellett körülbelül 30,000 mm.-át vettek szilárd napi árukön.

Buzában következő eladások történtek:

Tiszavidéki:	150 mm. 81 kg. à 7.30 frt 3 óra.
	300 „ 80 „ 7.30 „ „
	200 „ 80 „ 7.27 ¹ / ₂ „ „
Bajai:	1100 „ 76 „ 6.87 ¹ / ₂ „ „
Bácskai:	3100 „ 77 „ 7.02 ¹ / ₂ „ „
	4000 „ 76 „ 7.05 „ „
	6000 „ 76 „ 6.92 ¹ / ₂ „ „
	2100 „ 76 „ 6.92 ¹ / ₂ „ „
Beeskereki:	3000 „ 77 „ 7.05 „ „
Marosi:	2000 „ 79 „ 7.17 ¹ / ₂ „ „
Szerb:	2300 „ 77 „ 6.— „ „

Készrozsz szilárdabb volt és 6.40—45 frttal pesti paritással kötetett néhány kisebb tétel. Árpa elhanyagolt.

Tengeri csekély forgalom mellett bányadt.

Zab teljesen változatlan.

Erotakarmányezelkek változatlanok.

Határiddők bányadtak indultak, azonban néhány fedezésre és kedvezőbb készültre megszilárdultak.

Kötetett Zárlat

Tavaszi buza	6.82—6.86	frt	6.85—86 frt
Máj-junius	6.92—6.95	„	6.94—95 „
Őszi buza	7.12—7.15	„	7.14—15 „
Tavaszi rozs	6.43—6.47	„	6.45—47 „
Őszi rozs	6.03—6.05	„	6.04—06 „
Tavaszi zab	6.—6.04	„	6.02—04 „
Uj-tengeri	4.28—4.26	„	4.27—28 „
Repeze aug-szept-re	— — — 10.90	„	10.95—11 „

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári főtisztviselő tudósítása a „Köztelek” részére)

A hét elején a szeszüzletben valamivel gyérebbe forgalom uralkodott és a szeszárak azonnali szállításra változatlanul későbbre 25 krral oleobbban zárodnak.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről a kinalat e hétnek elején meglesetős gyér volt és csak 200—300 hektoliter kelt el 13.60—13.70 frtig, felsőmagyarországi és komárommegyei állomásokhoz szállítva.

Galiciából kontingens nyersszesz ottani állomásokhoz szállítva 13.50—13.60 frtig.

Morvaországól exkontingens szesz 25 krral oleobbban lesz kinalva, de üzlet nem létesült. Jegyzés 11.13—11.25 frtig.

A budapesti piacon a hét elején gyér forgalom volt és csak későbbi szállításra létesültek nagyobb részét üzlet. Elkelt: kont. finomított szesz 51.25—51.50 frt, élesztőszesz 51.75 frt, nyersszesz adózva 50.25 frt, adózatlan (exkontingens) 13.25 frt, denaturált szesz 18.25 frt.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 14.30—14.60 frt.

Bécsi jegyzés 14.70—14.80 frt kont. nyersszeszért.

Prágai jegyzés 50.10—50.30 frt adózott trippló szeszért.

Lembergii jegyzés 13.50—13.70 frt adózott trippló szeszért.

A kivétel a hét elején szünetelt. Fiumébe 201 q finomított szesz érkezett Magyarországból.

Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek. Losoncz, Kenyérmező 25 krral oleobbban.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomított szesz 51.25—51.75 frt, élesztőszesz 51.75—52.— frt, nyersszesz adózva 50.25—50.50 frt, nyersszesz adózatlan 13.—13.50 frt. Denaturált szesz 18.—18.25 frt.

Az áruk 10,000 literfokkonként hordó nélkül budapesti vasútállomáshoz szállítva készpénzfizetés mellett értendők.

Szárazmoslék: Lanyha, gyér forgalom mellett 5.40—5.45 forint 100 kilónként zsák nélkül.

Élelmiczikke a budapesti hetivásáron. 1896. év márczius 3-án. (A székelyfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Halvásár a háltéren. A fővántéri, Ferencz József-rakparti és háltéri piacra 10 helybeli halász és halkereskedő által 45 q, és vidéki kocson — q, összesen 45 q kevert hal hozatott. A vásár élénk. Az áruk métermázsánként 5—10 frttal emelkedtek.

Vizontelárusítók fizették a hal q-át: nagy élő 90—100, nem élő 55—70, közép nagy élő 65—75, nem élő 35—55, apró élő 20—30 nem élő 16—20 frtig.

Vad. Hozatott a fővántéri piacra vasp. — drb, hajón kb. — drb, kocsin — db, gyalogárusok által kb. — db, összesen — db. A vásár lanyha volt. A

következő árak jegyeztettek: nyul 1 db — krig,
fogoly —, vad réce —, vad lud —,
fenyőmadár 1 darab (1 drb) —, Fácány —
— krig.

Baromfi. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 1920 db, hajón kb. — db, kocsin kb. 500 db, helybeli árusoktól kb. 1000 darab, összesen kb. 3420 db. A vásár élénk volt. Nagyban árak páronként: tyúk 140—200, csirke 120—160, (idei kiv. —), káppan hizott 240—280, káppan sovány 200—220, réce hizott —, (idei —) réce sovány —, lud (liba) hiz. 750—900, lud sovány 420—500 (idei —), pulyka hizott idei 550—700, sovány 400—500, gyöngytyúk 150—160, galamb pecsenyének 45—65 krig.

Az újdársártéri piacra felhozott a szokott községekben vasp. kb. 350 db, kocsin 150 db, gyalog-árusok 100 drb., helybeli árusok 900 drb., összesen 1500 drb. baromfi. A forgalom élénk. Az árak páronként következők: tyúk 160—200, csirke 120—150, idei —, hizott káppan 250—350, sovány 200—230, hizott réce 360—420, sovány réce 250—260, hizott lud (liba) 600—900, sovány lud 400—420, hizott pulyka 500—700, sovány pulyka 350—400, gyöngytyúk —, galamb pecsenyének — krig.

Az István-téri élelmi piacra élő baromfi helybeli és vidéki árusok által kb. 800 pár hozatott fel, árak a következők: páronként tyúk 120—150, csirke 70—120, káppan hizott 160—200, sovány —, réce hizott 200—400, sovány 140—160, lud hizott 600—800, sovány 400—450, pulyka hizott 500—600, sovány 350—400 krajczárig. A forgalom közép.

Tisztított baromfi helybeli és vidéki árusok által kb. 1000 db, árak drbjá jérece 80—100, csirke 40—60, káppan hizott 100—120, réce hizott 100—200, félkővér 80—100, lud hizott 300—400, félkővér 200—250, pulyka hizott 250—300, félkővér 180—200, ludmáj 1 db 20—100 krig. A forgalom élénk.

Tojás. Hozatott a fővámterre vaspályán kb. 73000 drb., hajón kb. — drb., 5 kocsin kb. 40000 drb., helybeli árusoktól 50000 drb., összesen kb. 163000 drb. A vásár élénk. Nagyban árak: 1 láda friss (1440 db.) 2880—2920 kr., 100 drb 210—240 kr. tojás meszes 1 láda (1440 drb) — kr., 100 db. — kr. 1 db — krig.

Az újdársártéri piacra felhozott a szokott községekben vasp. kb. 5000 drb., kocsin 2600 drb, gyalogárusok 260 drb, helyb. árusok 16000 darab, összesen 23600 darab friss tojás. A forgalom élénk. A következő árak jegyeztettek: friss tojás 1 drb 2—2½, 100 darab 200—220, 40 krért 18—20 drb., 1 láda 1440 drb. 2800—2900, meszes tojás 1 db —, 100 db —, 40 krért — db, 1 láda 1440 drb — krig

Zöldség. Hozatott a Ferenz József-rakpartra vasp. 100 q, hajón — q, kocsin 50 q, helyb. árusok kb. 100 q, össz. kb. 250 q vegyes zöldség. A vásár k. Nagy. árak sárgarépa 100 cs. 120—400, 1 q 250—350, petrezselyem 100 cs. 120—400, 1 q 300—600, zeller 100 db 100—500, karalábé 100 db. 60—120, vöröshagyma 100 f. —, 1 q. 350—550, fokhagyma 100 f. —, 1 q. 1000—1200, fehérrepa 100 darab — fejeskáposzta 1 q — krajczárig, vörösrépa 100 darab 50—140 krajczárig, fejeskáposzta 100 darab 200—700, kelkáposzta 100 drb 100—250, vöröskáposzta 100 db 200—700, fejes saláta 100 db —, kötött saláta 100 db —, burgonya 1 q 200—250, fekete retek 100 drb 80—200 krig.

Felhozott az újdársártéri piacra a szokott községekben székéren k. 480 q, gyalog és helyb. árusok által 10 q, össz. mintegy 525 q vegyes zöldség. A forgalom élénk. Árak a következők: Burgonya 1 zsák 60—130, 1 q 190—200, fejeskáposzta 100 db 300—600, vöröskáposzta 100 db 400—900, kelkáposzta 100 db 140—300, paradicsom 100 db —, 1 puttony —, fejes saláta 100 db —, kötött saláta 100 db —, ugorka sav. való 100 db —, ugorka savanyu 100 db —, zöld paprika 100 db —, zöldbab hüv. 1 kg. —, 1 zsák —, zöldborsó héjas 1 kg. —, zöld borsó fejtett 1 lt. — krig.

A Hunyady-téri piacra felhozott kocsin 200 q, gyalogárusoktól kb. — q, helybeli árusoktól kb. 60 q, össz. 260 q; élénk forgalom mellett a következő árak jegyeztettek: burgonya 1 zsák 80—120, 1 q 200—240, fejeskáposzta 100 db —, vörös káposzta 100 db —, kelkáposzta 100 db 80—200, paradicsom 100 db —, 1 puttony —, fejes saláta 100 db —, kötött saláta — 100 db ugorka sav. való 100 db —, savanyított 100 db —, zöld paprika 100 db —, zöldbab hüvelyes 1 kg. —, zöldborsó héjas 1 kg. —, zöldborsó fejtett 1 liter — krig.

Gyümölcs. Hozatott a Ferenz József-rakparti piacra vaspályán kb. 200 q, hajón kb. — q, kocsin 50 q, helybeli árusok által kb. 190 q, összesen kb. 300 q vegyes gyümölcs. A vásár lanyha volt. Nagyban árak: Fajalma 1 q 1400—2500, köz. alma 1 q 800—1200, fajkörte 1 q —, közönséges körte 1 q 1200—1300, köz. dió 1 q 1800—2600, szilva magbaváló 1 q —, szilva vörös 1 q —, szilva aszalt 1 q 1200—1100, cseresnye faj 1 kg. —, seresnye köz. 1 q —, meggy faj 1 q —, —, meggy köz. 1 q —, mogyoró 1 q 1800—2700, gesztenye belföldi 1 q —, gesztenye olasz 1 q 1200—1600, narancs 1 láda 480—600, citrom 1 láda 320—360, füge 1 q 1500—1600 krig.

Az újdársártéri piacra felhozott a szokott községekben vaspályán kb. — q, kocsin kb. — q, gyalog és helybeli árusok 30 q, összesen 30 q vegyes gyümölcs. A forgalom élénk. Árak a következők: Fajalma 100 db 280—380, 1 kg. 25—30, 1 db 3—4, közönséges alma 100 db 90—150, 1 kg. 10—14, 1 db 1—2, szőlő csemege 1 kg. —, szőlő köz. 1 kg. — krajczárig.

A Hunyady-téri piacra felhozott a szokott községekben vaspályán — q, kocsin — q, helybeli és gyalogárusoktól kb. 20 q, összesen kb. 20 q vegyes gyümölcs, közép forgalom mellett, árak a következők: fajalma 100 db. —, 1 kg. 25—40, 1 db 3—6, köz. alma 100 db. —, 1 kg. 10—14, 1 db 1—2 krig.

Hideghusvásár az István-téri élelmi piacon. 1896. márcz. hó 3-án. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott Budapestről a szokott községekben: 80 árus 60 drb sertést, — árus 20 drb süldőt, 2000 kg. friss húst, 1000 kg. füstölt húst, 800 kg. szalonnát és 500 kg. hájat.

Vidékről és pedig: A szokott helyekről: 25 árus 215 drb sertést, 16 drb süldőt, 750 kg. friss húst, 400 kg. füstölt húst, — kg. húst és — drb malacot.

A forgalom közepes.

Árak: a következők: Friss sertés 1 kg. 44—60, 1 q 4300—4400, süldő 1 kg. 60—64, 1 q 5000—5200, füstölt sertés 1 kg. 70—72, 1 q 6600—6800, szalonna zsirnak 1 kg. 50—52, 1 q 4500—4800, füstölt szalonna 1 kg. 60—70, 1 q 5400—5600, háj 1 kg. 56—60, disznózsír 1 kg. 60—62, 1 q 5500—5600, kocsnyahus 1 kg. 40—42, füstölt souka 1 kg. 80—90, 1 q — krajczárig, malacz 1 drb — frt.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca, 1396. márcz. 28. A székesfőv. vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott községekben 135 szekér réti széna, 62 szekér muhar, 32 szekér zsupszalma, 20 szekér alomszalma — szekér takarmányszalma, 20 szekér tengeriszár, 22 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbikkony, köles stb.), 800 zsák szecska. A forgalom gyenge. Árak q-ként a következők: réti széna 200—290, muhar új 225—280, zsupszalma 160—180, alomszalma 100—130, takarmányszalma —, tengeriszár 175—190, sarju 200—240, szalmaszecska 180—260. Összes kocsiszám 299, suly 23,820 kg.

Állatvásárok.

Bécsi vágómarhavásár. 1896. márcz. 2. (A bécsi marha- és huspenziár jelentése a „Köztelek” részére.) Összes felhajtás 4430 db. Ebből magyar 2818 db, galicziai 959 db, bukovinai 106, németországi 547 db, hizott 3429 db, legelő — db., fiatal 1001 db., ökör 3157 db, bika 481 db, tehén 771 db, bivaly 21 db.

A felhajtás nem haladja túl a múlt héten felhajtott mennyiséget. A szombati vásárra 714 dbot hoztak fel, csak az első minőségűeknél maradt az ár szilárd s emelkedett 100 kg.-kint 1 frttal, a többi minőségeknél a kereslet lanyha volt.

Árak: prima magyar 35—38 (39-50) frt, szekunda 36—34 frt, tertia 26—29 frt. Galicziai prima 34—37 frt, szekunda 31—35 frt, tertia 26—30 frt. Német prima 37—40 (41) frt, szekunda 32—36 frt, tertia 28—31 frt. Legelőmarha: szerb és magyar 24—29 é. s., rossz minőségű — frt é. s. Bika 21—33 frt é. s., tehén 22—32 frt é. s., bivaly 18—20 frt é. s. (Kizárólagosan élőszulra, minden % levonás nélkül történnek. Az értékesítésben kiütetett árak ugy értelmesezők, hogy egy és ugyanazon eladó, a jobb minőségű állatok kg.-jáért p. o. 40 krért, a kiverésért pedig 35 krt kap.)

Egyes eladások:

Magyar hízó ökrök.

Eladók:	Ar	Ár
Józsefv. spirituszfinomítógár,	37	32
Temesvár —————	38	34
Neumann testvérek, Arad ———	37	33
Weisz M. & fia, Munkács ———	36	33

Erdélyi hízó ökrök.

Eladók:	Ar	Ár
Br. Bors és társa, M.-Vásárhely	35	33½

Német hízó ökrök.

Eladók:	Ar	Ár
Blau testvérek, Temesvár ———	39½	36½
Hacker M., Sopron —————	31	30

Bécsi sertésvásár. 1896. febr. 25-én. Be lett jelentve: 6904 drb. Felhajtás: 2866 drb fiatal sertés, 3988 drb kövér sertés, — drb ridég sertés. Összesen: 6854 drb.

A vásár élénk irányzat mellett folyt le. Árak kilónként élősúlyban fogyasztási adónélkül: prima 44—45-50 (46) kr., közepes 42—43, könnyű 35—41 kr., fiatal sertés 32—40 kr.

Bécsi szürómarhavásár. 1896. febr. 27-én. Felhozott: 3387 borju, 753 615 sertés, 2021 kizsigerelt sertés, 380 kizsigerelt juh, 2376 bárány.

A borjuvásáron a szilárd irányzat mellett az árak nem változtak. A sertésárak kg.-ként 2 krral estek.

Árak kilogrammonként: kizsigerelt borju 40—46 kr., prima 48—56 kr., primissima 58—64 kr., 615 borju — kr., prima — kr., primissima — (—) kr., fiatal sertés 32—40 kr., kizsigerelt sertés nehéz 42—46 kr., süldő 48—54 kr., kizsigerelt juh 30—40 kr., bárány páronként 5—12 frtig.

Bécsi juhvásár. 1896. febr. 27-én. Felhajtás. 917 drb juh.

Kivitelre tüzletet nem kötöttek, a felhozatal nagyrésze Csehországba vitetett és helyi fogyasztásra kelt el.

Árak: export juh páronként 17—22, raczka —, selejtes juh 10—16.

Párisi juhvásár. 1896. márcz. hó 2-án. Felhajtás 13969 drb juh.

A vásár irányzata középszerű.

Nagy-Sallói marhavásár. 1896. február 24-én. (Dományi Béla tudósítása a „Köztelek” részére.)

Szarvasmarhavásár. Felhajtott 1093 db. Eladott: Igásökök urasági I. és II. oszt., kisbirtokos czéljaira, tarka ökör I. és II. oszt., magyar tinó 1—3 éves, német tinó 2 éves, mustra-ökör nyugati, magyar, magyar tehén tenyésztésre, levágásra; tarka tehén tenyésztésre, levágásra, friss fejős; magyar üsző 2—3 éves, tarka üsző 2—3 éves átlag 155—204 frtig.

Lévásár. Felhajtott 1720 db. Eladott: Remonda-ló, igás ló könnyebb, nehezebb; kocsis-ló (hintós), paraszt-ló, vágóra átlag 216—340 frtig.

Szerkesztői üzenetek.

L. G. „Kézi erő a gazdaságban” című cikke nem közölhető.

B. J. Szászberék. Szívélyes köszönet; hozzuk. Kérjük további közreműködéseket.

E. K. Ször-Ráka. Méltóztassék hirdetni.

B. Z. Ungvár. Cikke nem közölhető.

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Desseffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor. — Főszerkesztő és kiadásért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkárja. — Társzerkesztő: Jeszenszky Pál.

Gőzcséplők

Szigoruan a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazott gyártmányok.

Az összes gazdasági gépeket tartalmazó árjegyzékkel, szakbavágó felvilágosítással és tanács-csal, árak és feltételek közlésével szívesen és díjmentesen szolgál

**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR**
részvény-társulat.

Gyártelep: Budapest, külső váci-út 7.

Czímre ügyelni tessenk!

Birtok bérlet.

A dunántuli kerületben 2 vasutállomás közelében, circa **1100 hold à 1200 □ öl**, nagyobb részt **1-ső minőségű szántóföld**, kitűnő gazdasági épületekkel kellőleg felszerelve

BÉRBEADÓ.

Gazdag instructió készpénzben az átvételkor megváltandó. **Ajánlatok 1896. márczius 15-ig benyújtandók.** Czim a kiadóhivatalban.

Ügynökök kizárva.

Eladó borok.

Néhai özv. Szathmáry Király Pálné hagyatékához tartozó miskolczi pincében az alább jegyzett borok vannak azonnali eladásra: 850

1895. év asztali bor	40 hektoliter
1889. „ szamoródi bor	55 „
1880. „ „	22 „
1888. „ „	8 „
Régi „ „	35 „
Asszu „ „	25 „
Pecsenye „ „	30 „
1889. évi siller „ „	80 „
Főtt „ „	10 „

Bővebb felvilágosítást ad s az eladást eszközli özv. **PATAY GYULÁNÉ Miskolczon.** Ugyanott eladó 50 hektoliter ó-szilván és törkölypálinka.

Bika-árverés.

A kolozsi magy. kir. állami gulyatelepnek (Kolozsvárm. posta Kolozs, távirda állomás Kolozskara) boozsi tanyáján **f. é. április hó 15-én**

nyilvános szóbeli árverés útján, készpénzfizetés ellenében **23 drb 2¹/₄ - 2¹/₂ éves saját tenyésztésű számszelelti, tenyésztésre alkalmas, magyar erdélyi fajtájú gulyabeli**

növendék bika

fog eladatni.

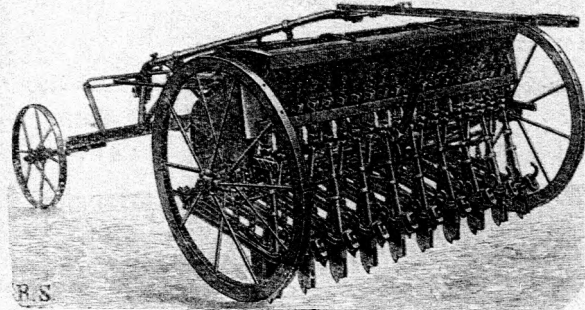
Venni szándékozók a Kolozsvárról reggel 8 óra 40 perczkor induló személyvonattal a „boozsi“ 95. számú őrházhoz érkehetnek, honnan a tanya néhány percz alatt gyalog is elérhető, hol azonban az intézőségnek előzetes értesítése esetén az érkezők rendelkezésére fogatokról gondoskodva leend.

Budapest, 1896. február 24.

Földmívelésügyi m. k. minister.

884

SACK RUDOLF
egyedüli képviselője Magyarországon:
PROPPER SAMU,
Budapest, Váci-körút 52. sz.

Előre fecsátva, hogy **Sack Rudolf világhírű gyártmányai eredeti minőségben csak nálam kaphatók!** Ajánlom közkedveltségű egyetemes és többvasu ekéimen kívül

Legújabb rendszerű sorvetőgépeimet, melyekkel bármely magmennyiséget és bármely nagyságú magvakat a kerekek változtatása nélkül úgy sik, mint dombos földön teljes biztonsággal egyenletesen lehet elvetni. (A mag megsértése kizárva.) Ajánlom továbbá kitűnő gyártmányú **szecekkavágóimat, járgányaimat,** legújabb rendszerű **„REFORM“ takarmány-gőzölőimet, a tavaszi munkákhoz acéltboronáimat** és az egyetemes ekére szerelhető közkedveltségű javított **grubbereimet,** továbbá felülmúlhatatlan amerikai **kaszáló-gépeimet** és **takarmánygyűjtő-gépeimet** acéltből is s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket. Mindenről kimerítő **árjegyzék** és készleges **felvilágosítások.**

Gyümölcs és bortermeles a jövő feladata!
V. Versec, szőlővessző és gyümölcsfa iskolája
Visell bei Rann, Steierország 881

Ajánlja nagy készletét gyümölcsfákból: alma, körte, cseresznye, szilva, barackfáit stb. gyümölcsfa vadonozokat, boggyógyümölcsöt, nemes sövényt, magas és alacsony törzsű rózsákat, legjobb minőségben, továbbá amerikai gyökeres és simaszőlővesszőket, nagy mennyiségű nemesített szőlővesszőt, legjobb sajtó és csemege szőlőhöz, legolcsóbb áron. — Katalogusokat ingyen és bérmentve küldök.

Birtokbérlet!

1250 hold melyből 800 szántóföld, 200 rét, többi erdő és legelő, lakház és gazd. épületekkel, közel vasúthoz szép termékeny vidéken, vetésekkel együtt azonnal 5 frt 50 kr-ért, holdanként kedvező átvételi feltételekkel bérbeadandó. Más nagyobb bérlet és birtok eladás végett is közelebbit **Österreicher Bernátnál Nagy-Kanisán** 857/b

„Chevalier“ vetőárpa

a kisbéri kir. ménesbirtok terméséből megrendelhető
Heltai József cégnél
Nagykanizsán. 877

Simmenthali tenyészállatok

vannak eladásra felállítva a

830

Concóhádi tehenészetben.

Vasút-, posta-, és távirda állomás: **Ács.** A vasutállomásra előleges értesítés mellett koei küldetik; az állomás 1/4 órányira fekszik a birtoktól.

Eladó 15 drb telivér bika, 10 drb telivér üsző és 15 drb telivér tehén.

Ugyanott **gyümölcsfa- és diszfa-csemeték, diszbokrok, szőlővesszők** homoki telepről úgy **bor,** mint **csemegefajok** kaphatók; árjegyzék az érdeklődőknek bérmentve küldetik. Megkeresések intézendők:

Concóhádi gazdasághoz Ács.

Hirdetmény.

Báró Stummer Ágoston Tavarnok-Nagy-Tapolcsányi uradalmi jószágigazgatósága észle-
télhez mért terjedelemben

elad:

Chevalier vetőmagárpát 69 kgr. hektolitersullyal mm.	7.50	krét
Magbüköny 84 " " "	6.50	"
Nyulszapukamagot (Anthylis Vulneraria) " " "	30.—	"
Takarmányrépamagot " " "	40.—	"
Vetőburgonyát (Märkische Zwiebel) " " "	2.50	"
(Tüllner gelbe) " " "	2.50	"

továbbá **alma, körte, cseresznye és mogyoró csemetéket** különféle — nemes téli és nyári válfajokból — ugyan-
csak **3 éves alma vadonczokat is.**

A fenti magvak ára zsák nélkül Nagy-Tapolcsányi állomásra szállítva értendők. 856

Mégvételre kerestetik

15 waggon szesz gyártására alkalmas egészséges

burgonya,

melynek fele része közép, fele része késő érésű legyen. Ajánlatok kisebb mennyiségben is elfogadtnak, s a hely, vasuti állomás és az ár megjelölésével

Mikosdi uradalom intézőségéhez Mikosdra per Zalabér, intézendők. 882

Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában,
Budapest, Üllői-ut 25. sz.

A főváros közvetlen határszélén

30 holdas

immunis homok-telep,

villamos- és gőz-vasuti összeköttetés Budapest központjaival,

10 hold beültetett fajszőlő, a többi kertészeti célokra alkalmas jó szántóföld: loérőre berendezett bővizű kut; vin-czeller-lakás, pince és istállóval stb.

10 évre bérbe adó.

Ajánlatok

a „Köztelek“ kiadóhivatalához

küldendők.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-50% közötti időre készpénzben. Hirtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztik. Lebonnyolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csak a telekkönyvi kivonat, katasterlv. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Cím:

Ingtalan- és Jelzőlog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körút 39. sz.

Legnagyobb Ingtalan és Jelzőlog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokoktól ajánlva van.

Magburgonya

korai rózsa és magnum bonum nagyobb mennyiségben eladó dr. Pick Gyula ráczalmási gazdaságában. 848

2000 koronával

1893. évben kitüntetett

tavaszi vetőmag

lőheremag arankamentességért jótállással (plombálva és bizonyítvánnyal)

fűmagvak, fű- és fű-lőhere keverékek. tartós és változtatott rétek, park s kertekhez.

Kipróbált újonságok:

Goldfoit árpa (Bahlsen-féle javított) a jelenkor legjobb sörárpája; **Angeli-féle Juvel** burgonya eredeti minőségben **csakis nálam kapható.**

Évás a tisztességtelen konkurrenzia miatt. Ezen terményeket a tévutra vezető ajánlatoktól óvjuk.

Saját, külföldön is nagyon becsült és keresett

főzelék-magvak különleges kulturája továbbá erdei és virágmagvakat ajánl csak a legjobb minőségben és rendkívül olcsón

ERNST BAHLSEN magkereskedés és ellenőrző czég

Prága, Heuwegsplatz 29. Krakó, Herengasse 9.

Utóellenőrzés minden magellenőrző állomás által. — Elismerések és köszönetnyilvánítások stb. mindenki által betekinthetők.

Árjegyzékek, vetési utasítások ingyen és bérmentesen. 876

Távíráti cím: Bahlsen, Prága vagy Krakó.

35007
pénz-
nyeremény

Magyar Osztály-Sorsjáték.

7,932.000
korona
összértékben.

A II. OSZT. HUZÁSA: Legnagyobb nyeremény
MÁRCZIUS 11-14-IG.

A II. osztály vétel-sorsjegyek a legkedvezőbb esetben
árai:

1/1	1/2	1/10	1/20
40.—	20.—	4.—	2.— frt

Portó és nyeremény-jegyzékért külön 25 kr.

Sorsjegyeket a fenti eredeti árakon ajánl és szétküld az összegnek előzetes beküldés mellett vagy utánvétellel.

Egy Millió korona.

A III. OSZT. HUZÁSA:
MÁJUS 12-28-IG.

A II. és III. osztály é vényes sorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/10	1/20
60.—	30.—	6.—	3.— frt

Portó és 2 nyeremény-jegyzékért külön 40 kr.

846

Minden készpénzben levonás nélkül.

HEINTZE KÁROLY BUDAPEST

Szervita-tér 3.

Minden készpénzben levonás nélkül.

tik
szsleges
a,
i legyen.
atnak, s
sével
dra

882

al

mag

ással(plom-

verekék.

kertekhez.

gok:

(javított) a

geli-féle

en csakis

ezia miatt.

ajánlatoktól

és keresett

alturája

ánl csak a

il olesón

reskedés

örző czég

rengasse 9.

zö állomás

nyilvánítások

etők.

yen és bér-

876

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

882

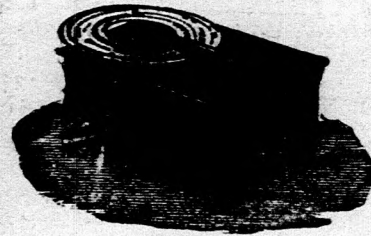
882

882

Sternberg Armin és Testvére
cs. és kir. szad. hangszer-ipar
Budapest, VII., Kerepesi-ut 36
Saját gyárműve mindenemű
hangszereket és azok kellekei és alkat-
részeit. Mindennemű hangszerek és
zenélőművek javítása és hangolása
zakosztály p. nio-sággal teljesítetik.

A „Columbus” czimbalomverőfej meg-
szünteti az eddigi pa-
mutozást és czérnizást, erős és csengő hangot
nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja
és mindenkor le is huzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal
együtt az utóbbiak minősége szerint frt 1.50, 2.—, 2.50, 3.— és 3.50.
Külön a „Columbus”-verőfej párja frt 1.—.

Legujabb! **INTONA** Legujabb!
Elpusztíthatlan acélhangokkal, vál-
toztatható érezéjelapokkal és kor-
látlan műsorral.

Ezen új találmány hangszerrel min-
den előzetes tanulmány és zeneismeret
nélkül száz meg száz tetszés szerinti
zenedarabot lehet játszani.

Ára 12 forint, a kótalapok darabja 30 kr.

Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel telje-
sítetnek. **Képes árjegyzék** a) harmonikáról; b) mechanikai zenélő
művekről és zenélő dísz tárgyakról; c) minden egyéb hangszerekről,
hangszer kellekekről és hurokról külön kiadásokban ingyen és bér-
mentve küldetik. — Javítások pontosan eszközöltetnek.

TELEFON.

Superphosphatokat csontlisztből, guanoból spodi-
umból stb., továbbá chili salétromot, ként, ammoniákat,
kálisókat, Thomas-salakot, kainitot,

**Themenai szab-Superphosphat gypset, tiszta
chlór- és arzen-mentes takarmány-meszet**

628 szállít mindenüvé versenyképesen

Kénsav- és műtrágyagyárak
Lundenburg-Themenau és Lissek-
Rostokban.

A. Schram, Prag,
Központi iroda Heinrichsgasse 27.

**Az országos szőlőoltvány-telep
részvény-társaság**

az 1896-ik év tavaszán csálai és barackai telepein öt millió fölül fog
szőlőoltványt készíteni.

Mivel az oltványkereslet ez idő szerint igen nagy, 1896-ik év őszén
és 1897-ik év tavaszán szállítandó oltványokra az előjegyzést már most
megnyitjuk és felhívjuk a t. szőlőbirtokos közönséget, hogy **megrende-
lését mielőbb megtenni sziveskedjék**, nehogy — mint eddig
történt — a későn érkező megrendeléseket vagy csak részben, vagy — a
legtöbb esetben — egyáltalában nem elégíthetjük ki.

Az oltás megkezdése előtt márczius 15-éig beérkező megrendelések-
nek az az előnyük is meg van, hogy ugy az alanyt, mint a nemes fajt a
megrendelők megválaszthatják és mi igyekezni fogunk azokat, ha készle-
tünkben meg nem volnának, beszerezni, hogy megrendelőinket kielégíthessük.
Ha pedig a kívánt faj megbízható helyről általunk be nem szerezhető, erről
a megrendelők márczius második felében már értesítést nyernek, hogy meg-
felelőleg intézkedhessenek.

Teljesen összeforrt és jól gyökerezett **I. rendű oltványaink
ára** a rendszeren használt alanyokon, a közönséges bor- és csemege-fajokból
ezrenként **100 frt.** A különleges alanyokon vagy **külön-
leges csemege-fajokból az ár 100 drbnként 12—15—20
frtra** emelkedhetik.

Az esetleges megrendelés könnyítése végett, kívánatra küldünk egy
oltási tervezetet és egy megrendelési ívet, melyek mindegyikének hátlapján
a megrendelési és szállítási feltételek is megtalálhatók.

Arad (Kis-körút 9.), február hó.

**Országos szőlőoltvány-telep
részvény-társaság.**

Eladó szőlővesszők.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

„Istvánbelki immunis” homoktalaju
szőlőléből a következő európai és amerikai szőlővesszők eladók:

Gyökeres vesszők.		Sima vesszők.	
Olasz Rizling ...	7000 db ezre 16 frt	Olasz Rizling ...	23500 db ezre 8 frt
Zöld Sylvani ...	700 " " 16 "	Chasselas Rouge	2000 " " 12 "
Ezerjő ...	500 " " 16 "	Nagy-Burgundi	6700 " " 8 "
Kövidinka ...	250 " " 16 "	Tramini piros	4500 " " 8 "
Chasselas blanc		Chasselas blanc	
Croquant ...	290 " " 16 "	Croquant ...	480 " " 12 "
Madeleine Ange- vine ...	130 " " 16 "	Chasselas blanc	2000 " " 12 "
Chasselas gross		Madeleine Ange- vine ...	500 " " 8 "
Coulard ...	300 " " 20 "	Muscat Luillet	50 " " 12 "
Muscat Luillet	90 " " 20 "	Piros bakar ...	1200 " " 8 "
" vegyes	80 " " 20 "	Joanne Charnu	70 " " 10 "
" Otonel	30 " " 20 "		
Nemes kadarka	100 " " 16 "	Amerikai vesszők.	
Jaquez	250 " " 16 "	Sima vesszők:	
Rparia	2100 " " 16 "	Herbomont ...	290 drb ezre 6 frt
		Jaquez ...	4000 " " 6 "
		Violla ...	1600 " " 6 "
		Othello ...	180 " " 6 "

Megrendelések az

Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatójához

Budapest, Köztelek intézendők. — Az elszállítás **tavasszal** történik a
megrendelés sorrendjében. — A megrendelésnél a vesszők fele ára előre
beküldendő, a hátralevő rész utánvétellel szedetik be. — Csomagolásért és vas-
utra szállításért ezenként 1 frt számítottatik.

IGAZGATÓ.

**Oberndorfi
répa-mag**

1895. évi termés
jótállással a
fajtisztaságra

és csiraképességre
métermázsája 25
forintjával eladó
ab vasutállomás
Bicske, a csák-
vári gazdaságban.
694

**Lathyrus
silvestris**

(Wagner-féle nemesített erdei bükköny)
saját 1895. évi termésű, 130 kiló **eladó**,
kilonkint 2 frt 50 kr.

Hyross József,
posta: **KIS VICSAP**
Nyitra megye. 868

Vetőzab-eladás.

Az arnau uradalom jószágigazgatójása
(Wirtschaftsdirection der Domaine Arnau) Arnauban,
Csehországban, posta Neustadt, Arnau mellett, ajánlja
tavaszi vetésre a következő zabfajtákat:

**óriás hegyzabot, sechsamti bajor zabot,
Hopetownzabot, Non plus ultra zabot,
Lotewitz-i zabot, Duppaui zabot.**

A vetőmag jól trieurózott hlc. 55—56 kgr. súlyu. Ára
100 kilónként zsák nélkül, az Arnau vasuti állomástól
8 forint. 838

„Gloria” vihar-lámpa

petroleum égetésre, 5" szabadlégvet, üvegcylínder nélkül,
fejlímul minden elődigi találmányt, mely eddig piacra került.

Ezen igen társas lámpa, kemény czinezett hűdögöl van készíve,
mindenütt forrasztva és ékelve; a vihar és ütődési biztonság, a felette
könnyű kezelés adja meg, hogy egyedüli s a legszolidabb, leghasz-
nálatosabb lámpának van elismerve, miért is az érdeklődők szives
figyelmébe ajánlom. Magassága a fógó nélkül 32 cm., □ átmérője,
részszattal együtt 18 cm. Körülbelül 16 ó-ig ég, ez idő alatt
felemézi 220 gramm petroleumot. **Ára darabonként 2 frt 30 kr.**
Csomagolással és bérmentes tüzdellet **2 frt 95 kr. 2 drb.**
egy postaszállítvány, csomagolással és bérmentes küldéssel
5 frt 30 kr. Szétküldés rövidség kedvéért **UTÁNVÉT** mellett.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

ALEX. BALINTH,
Wien, III/3, Salesianergasse 8/L

7,932.000
korona
összértékben.

846

Minden
készpénz
ben
levonás
nélkül.

KIS HIRDETÉSEK.

Eladandó simmenthali üszök.

Tiszta vérű, egészséges, számfeltű 2 és 3 éves Simmenthali üszök eladandó a lengyeltői uradalom törzstenyészetéből. — Közlelbi felvilágosítással szolgál az uradalom igazgatósága, Lengyeltői, Somogy-megye. 888

Kiváló gonddal tisztított Chevalier pedigree vetőmag árpa eladó, mm.-ja 6 frt 50 kron loco Kis-Szebeni vasutállomás, Péchy Elck hermanni gazdaságában (Sárosnagye), posta Hedri. 836

Árpa vetőmag.

Az ujszászi uradalomban 100 mm. (körülbelül 143 hektoliter) vetőmagnak rostált teljes szemű, fehér, bőtermő magyar árpa ujszászi vasutállomásra szállítva, zsák nélkül egészben mm.-ként 6 frt 80 krral eladó. 50 mm. 6 frt 90 krral, 25 mm. 7 frttal számítottak. Levélbeli megkeresésre a számtartói hivatal válaszol. 827

Cinquantin-tengeri,

fajtiszta minőségben, megvételre kerestetik. Mintázott ajánlatok a mennyiség és ár kitüntetésével „K” jegy alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők. 851

1000 métermázsa elsőrendű szarvasmarha széna eladó Zalamegyében a Tóth-szerdahelyi gazdaságban. 840

Ilmiczi árpa

300—400 mmázsa eladó 880

Szemere Huba

puszta farkasdi gazdaságában Mende állomásra szállítva, zsák nélkül 8 frtjával.

Az Alföldön százon felüli gazdaság kísérlete alapján az ilmiczi árpa a legbőtermőbbnek mutatkozott.

Minden fajta

erdei csemeték,

erdők és sövények alapításához, szép és olcsó fenyő, erdei fenyő, fekete fenyő, szomorú fenyő, Douglas fenyő, vörös fenyő, hamvas és fehér égerfa, jávor, bükk, fehérjuhár, szilfa, nyír, a, tölgy- és akácfaakat ajánl a tavaszi telepítésre Gutsverwaltung Borowna, posta Bochnia, Galiczia Ár jegyzék kívánatra bérmentve. 598

Eadó facsemeték. Acer-negundó (kőrís levelű juhár) 1500 drb 2—2½ magas 100 drb ára 15 frt, ugyanez kisebb 2500 drb 1—1½ m. magas 100 drb ára 8 frt; Acer platanoides (hegyes levelű juhár) 1500 drb 2—2½ m. magas 100 drb ára 15 frt; Pinus austriaca (fekete fenyő) 3 éves palánta 100-000 drb, ezre 3 frt. Az árak csomagolva Ipoly-Szakalós vasuti állomáson értendők. Ugyanott egy pár m/m akác- és gledicsia mag is kapható m/m 32 frt. Tudakozódások Méltóságos Gróf Chorinsk, Igó erdészeti hivatalához Szász (Hont m. u. p. Deménd intézendők. 852

20 métermázsa

Csicsóka

megvételre kerestetik. Szives ajánlatok Ebers Károly uradalmi intézőhöz Szód-Rákos-ra u. p. Vác, küldendők. 890

Élő sövény. Gleditschia (korona tövis) csemeték ezre 4 frt. — Gleditschia magvak, szőlőjványoknál árjegyzék bérmentve. Czim a kiadóhivatalban. 893

35 szekér, első minőségű fele széna és a másik részé zöld minőségű sarju eladó. A Dunán könnyen szállítható. Czim a kiadóhivatalban. 896

Eladó mezőgazdasági szeszgyár!

Veszprém megyében egy jelenleg még üzemben lévő mezőgazdasági szeszgyárberendezés eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 798

Amerikai szőlővesszők.

Olcsóbb mint bárhol!!

Riparia portalis, Rupestris metallica, Rupestris monticola, sima és gyökeres vesszők, tisztaságért kezesség, több mint egy millió eladó.

Kallina I., szőlővesszőtelep-tulajdonos, ZÁGRÁB.

772

Eladó

az inámi gazdaságban u. p. Dombóvár, vetésre alkalmas:

Száz napos (székely tengeri) 100 kgr.-ként	frt 5.50
Amerikai lófogú fehér tengeri, különösen sűrű tengerinek alkalmas, 100 kgr.-ként	5.50
Fehér öregszemű, korán érő tengeri, 100 kgr.-ként	5.50
Amerikai Mastadon tengeri, 100 kgr.-ként vagy kgr.-ként	12.—
Amerikai Golden Beauty tengeri, 100 kgr. vagy kgr.-ként	12.—
Amerikai The Farmers Favorit tengeri, 100 kgr.-ként	12.—
Kék óriás burgonya, igen bőtermő 100 kgr. Junó sárga asztali, nagy ellenálló képességgel, 100 kgr.-ként	3.—
Omichen, korai asztali 100 kgr.-ként	3.—
Simson, nagy keményítőtartalmu 100 kgr.	3.—
Hópehely, kitűnő asztali faj	2.50
Csicsóka (Topinambour)	3.—
Az árak készpénzfizetés mellett a dombóvári vasútállomáshoz szállítva, zsák nélkül értendők. 855	

Közeledik a tavasz.

A minden irányban meginduló gazdasági munkálatok magukkal hozzák a mezőgazda közönség számtalan szükségletét. E szükségletek beszerzése, vagy az esetleg meglévő készletek értékesítése a legkönnyebben, legolcsóbban és legbiztosabban

a „KÖZTELEK” kishirdetéseivel

által eszközölhető.

A hirdetés okvetlen eredményes:

tenyészállatok, lovak, ökrök és egyéb haszonállatok, használt gépek és eszközök, hordók, takarmány-készletek.

Vetőmagvak, különösen lóhere, tavaszi buza, tengeri, bükköny- és borsófélésegek, köles, mohar, czirok, répa, bab, lencse stb. stb.

Kerti termények: gyümölcs-, dísz- és egyéb haszonfák, spárga-gyökér, zöldség-magvak és gyökök, szőlővessző,

bármiféle cikk vagy eszköz eladása és vételénél, mely a tavaszi munkálatoknál szükségeltetik. Továbbá földbirtok el- és bérbeadása, vétele

minden közvetítési díj nélkül eszközölhető a

„KÖZTELEK” kishirdetéseivel.

Felhívjuk tehát a t gazdaközönséget, hogy az üzleti előnyt, amelyet a

minden héten kétszer 6000 példányban

megjelenő elsőrendű lap olcsó hirdetési rovata nyújt, használja fel saját előnyére, s ahol lehet, kimélje meg a mindig méregdrága közvetítést.

Tanuljunk e téren is a külföldi gazdáktól.

Hazafias tisztelettel a „KÖZTELEK” kiadóhivatala.

Hirdetési ár 15 szög 20 kr., ezen felül minden szög 2 kr., feltűnés botlikkel 4 kr. Címek külsőnél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETESEK.

Csak megfizetendő és a szakirodalom természeténél fogva tovább állást keresők és azok hirdetésnyel vételnek fel a kedvezményes rovásban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás.

Keresek egy józan erőfeszítésű gazdát vagy ispánt, aki tejjgazdaságban is jártas. Erőli Gyula Győr-Zámoly. 860

Főmeltósági herceg Ödöselchéi Gyuláné úrnő sajtóvámosi gazdaságában mosáson kívül ellátással és az első próbacéven 200, a további években pedig 240 forinttal javadalmazott irnoki állás azonnal betöltendő. Pályázni óhajtok oklevél s bizonyítványok másolatát — melyek vissza nem adatnak — a kasznári hivatalhoz Sajó-Vámosra (Borsodmegye) kéretnek benyújtani. Választ csak a kinevezett kap. 876

Egy gazdasági irnok, izr. vallású, néhány évi gyakorlattal, ki a gazdasági könyvvitelt alaposan érti, a Muii gazdaságban 300 frt évi fizetés és teljes ellátás mellett azonnal felvétetik. Pályázók működési bizonyítványokkal (melyek vissza nem küldetnek) felszerelt folyamodványukat terjesszék: Varga Ignác tisztartó urhoz Muiipusztán u. p. Nyekládháza. 897

Irnok kerestetik egy nagyobb bér gazdasághoz azonnali vagy legkésőbb április 1-jére való belépésre. Gazdasági intézetet vagy földmvelési iskolát végzetten előnyben részesülnek és kik több éven át ezen minőségben működtek, és ezt igazolni tudják. Czim a kiadóhivatalban. 898

Állást keresők.

Ispáni, ellenőri v. ehhez hasonló állást keres 29 éves róm. kath. vallású, nős, kitűnő gazd. iskolai és ajánló bizonyítványokkal bíró gazdasági, ki 13 évi gyakorlattal, egy mezei gazdaság minden ágában mint a gazd. könyvezetében jártas, beszél és ír magyarul és németül, kitűnően lovagol és nagy gyakorlata van az állatok nehez ellésénél segédkezet nyújtani. Jelen állását óhajtaná olyannal elcserélni a hol biztos jövőt állapíthatna magának. Szives megkeresések kéretnek H. K. B. jelge alatt a kiadóhivatalban. 845

Gépez, locomobil és stabil gépre vizsgázott, teljes szakképzettséggel bíró a gazdasági gépek és szeszyár kezelésében több évet töltött nagyobb gazdaságokban, ápril 1-re egy nagyobb gazdaságban alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban. 833

Kezelő tiszt, ki a gazdasági pályán 15 év óta működik, felsőbb gazdasági tanintézetet végezte, jelenleg is nagyobb uradalomban önálló kezelőtiszt, ápril hó 1-étől állást óhajtaná cserélni. Beszéli a magyar, német s román nyelvet. Kitűnő bizonyítványokon kívül magasabb ajánlásokra hivatkozhatik. Szives megkeresések e lap kiadóhivatalához „Székely gazda” czim alatt kéretnek. 837

Izraelita vallású, 25 éves fiatal ember nősülési szándékból gazdasági állást keres. Végezte a budapesti kereskedelmi és a magyar-óvári gazdasági akadémiát, bír gépezelői bizonyítványokkal is. Beszéli a magyar és német nyelvet. Érti az egyszerű és kettős könyvvitelt, a gazdaság minden ágában, egy a növénytermelés és tejjgazdaság körül kellő jártassággal bír. 5000 holdas bér gazdaságban volt eddig alkalmazva mint segéd-tiszt. Állását bármikor elfoglalhatja. Szives megkeresések a lap kiadóhivatalába kéretnek. 841

Azonnal 100 koronát fizetek annak, aki nekem egy nagyobb uradalomban rendes fizetésű, gépezkovaós állást szerez, több évről szóló bizonyítványaim vannak. Czim a kiadóhivatalban 864

Ispáni, kulcsári, v. segéd-tiszt állást keres, gazdasági iskolát jeles sikerrel végzett ref. vallású 32 éves munkás és rendtartó egyén, ki már 6 év óta nagyobb gazdaságokban tanusított szorgalmáról jó bizonyítványokkal rendelkezik. Elméletileg és gyakorlatilag jártas, egy a kül, mint a belterjes gazdaságok ok-szerű vezetésében, gazdasági és tejjgazdasági számítások pontos vezetésében, állását f. évi márczius 1-től elfoglalhatja bármikor. Szives megkeresések Horváth Károly gazd. ispán Megyer u. p. Bábony. kéretnek 866

24 éves, földmves iskolát és tejjgazdasági szakisk. végzett hadmentes fiatal ember, ki már egy évet egy dunántúli belterjes bér gazdaságban is töltött, irnoki vagy hasonló állást keres. Állását bármikor is elfoglalhatja. Szives megkeresések D. P. G. jegy alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 867

„5000 holdas” bér gazdaságban működő, földmves-iskolát jelesen végzett nőtlen egyén, ki már kisebb gazdaságban mint kezelőtiszt is működött, kellő ismerettel f. é. április 1-re hasonlóságú állást keres. Szives ajánlatokat kér Bertalan J. gazdasági segéd Bikit-Borsod. (B-Bodrogmegye). Poste restante. 889

Egy a gyakorlatban 12 évet töltött r. k. vallású, 32 éves, több év óta önálló gazdasági, kitűnő bizonyítványokkal nősülés czéljából önálló s oly gazdasági állást keres, hol szorgalma, becsületessége és szakképzettsége által jövőjét megállapíthatja. Czim a kiadóhivatalban. 759

Kezelőtiszt vagy ispáni állást keres 34 éves katolikus, földmvelési iskolát végzett, 12 évi praxissal, bíró egyén, ki minden gazdasági ágban és a gazdasági kettős könyvvitelben teljes jártas, beszél és ír magyarul, németül, tótul. Állását bármikor elfoglalhatja. Czim a kiadóhivatalban. 883

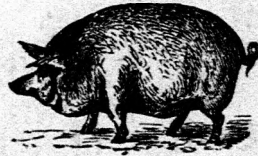
Magányakornoknak ajánlkozok egy német fiatal ember, ki osztrák gazdasági iskolát végzett. Felvilágosítást a kiadóhivatal. 832

Állást keres, nős, családostól szakértő tapasztalt gazdasági, ki ezen a pályán már 14 év óta nagyobb gazdaságokban működött, és a szülői kezelésben is teljesen jártas. Az állást 1896 április 24-én elfoglalhatja. Czime a kiadóhivatalban. 874

Egy a gazdaság minden ágában szakavatott hat évi gyakorlattal bíró gazdasági, ki jelenleg is egy 2300 holdas belterjes gazdaságban mint kezelő tiszt van alkalmazva, kitűnő referenciákkal rendelkezik, állását változtatni óhajta. Czim a kiadóhivatalban. 821/a

Állatok.

Tisztavéri berni fajta 1 1/4—1 1/4 éves bikák, valamint 4 drb 1—1 1/2 éves üsző eladók Emödy József földbirtokosnál Suránkán (Nyitra megye). Vasut és táviró Sarkus-Üzbégh. Kitűnő minőség. Jutányos ár. 835

802 **Eladandó tenyészkatok.**

Tiszta vérű mangalicza faj, fehér, kondor szőrű, 2 éves tenyészkatok eladandók a Lengyeltóti uradalom tisztavéri sertés-nyezetéből. Közlebbi felvilágosítással szolgál az uradalom igazgatósága Lengyeltóti, Somogy megye.

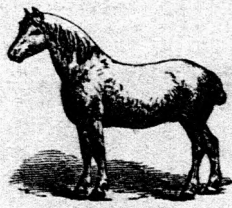
Csikó Kálmán és Dénes földbirtokosok gazdaságában Arad megye, Seprősön, ménes felosztás folytán egy darab 9 éves kitűnő mezőhegyesi angol telivér tenyészmén, a mezőhegyesi mentelepről, továbbá ugyanott különböző koru és ivaru lovak, csikók, akár egyenként, akár az összes egyszerre bármely percben szabad kézből eladók. Tudakozódhatni a gazdasági intézőnél Muzsaj Zoltánnál Seprősön. 894

Furioso mén

7 éves t. v. anyától jegy-telen sötét pej, öröklő hibáktól ment, termékeny csupán mérváltoztatás miatt eladó ára 600 frt. Czim a kiadóhivatalban. 872

3 éves ménesikő. Kisbéri telivér leszármazás, mogyoró pej, 167 centim. magas, szép és hibátlan. eladó a Borsod-Győri bér gazdaságban. u. p. Pápa. 892

Eladandó Pinzgau lovak.

Teljesen betanított 4 éves Pinzgau igás lovak eladandók a Lengyeltóti uradalom tenyészménéséből. Közlebbi felvilágosítással szolgál az uradalom igazgatósága Lengyeltóti, Somogy megye. 801

Fedező mén. Bonnie M. George amerikai ügető sötét pej mén, hátulsó jobb láb csülökben kesely 169 cm. magas. Született Amerikában 1886-ban William H. Vanderbilt ménésében. Recordja Amerikában. 2:30. (1.33) Fedeztetés végett kanczák elváltatnak napi 1 frt 50 kr. tartásdíj mellett. Fedeztetési díj 50 frt. Vasuti állomás Párkány-Nána, posta Muzsla. Bővebbet. Braun Sándor Karva u. p. Muzsla. 150

Eladó 150 darab valódi borosjenői göndör szőrű 12 hónapos, 120 kgramos, egészséges malacz. Mindenféle járványtól ment vidéken, vasut-állomás helyben. Tudakozódhatni Brüll Ignác talajdonosnál Szt-Somlyón. 899

Egy angol telivér sárgaszőrű 12 éves tenyészmén haláleset miatt eladó Nadányi Miklós gazdaságában. Kőkőnyösd (Ugoecsam.). 879

A hógyezi uradalmi csiraszatból eladó 5 darab tisztavéri simmenthali 1/2—2 éves tenyészbika. Az urad. felügyelőség. 839

Eladandó Simmenthali bikák.

Tisztavéri, egészséges tenyészbikák, 1/2—2 éves korig eladandók a Lengyeltóti uradalom törzstenyezetéből. Közlebbi felvilágosítással szolgál az uradalom igazgatósága Lengyeltóti, Somogy megye. 800

Méltóságos gróf Feste-tits Vilmos ur toponári gazdaságában eladó egy darab 14 hónapos direkt importált anyától származó, renkívüli szépen fejlett és alkotott telivér **simmenthali bika!** ugyanott eladó egy hasonló koru keresztelésű bika. Megkeresések Bathó József Toponár (Somogy) czim alatt kéretnek. 865

Igen szép 1—1 1/2 éves vöröstarka simmenthali jellegű ökr- és üsző borjuktat válogatva eladnak Klein és Spitzer testvérek Kis-Czell. 828

Vegyesek. Kérek

tavaszbuzza mintát küldeni ár me jelöléssel Sasalmi tisztartóságnak u. p. Hatvan. 817

Eladó szőlővesszők.

Teljesen immunis homoktalajról, jól beérett simavesszők ára: Vörös borfaj. kadarka ezre 6 frt, Mertol ezre 6 frt, Burgundi ezre 6 frt, Oporto 6 frt, Carbenet 6 frt. Csemegé faj, Muscat Frouignon ezre 8 frt, Muscat Lunel ezre 8 frt, Madelaine Augevin ezre 8 frt. Megrendelhető Méltóságos Tolnay János ur birtok kezelésében Inarcs-Kakucs (Pest megye). 886

Iskolázott akáczfák, 7 évesek, egyenes és magas törzsű, száza 10 forintjával a vasuti-állomáshoz szállítva eladó a Zala-Szent-Gróti uradalomban. Paál Viktor, számtartó. 885

Eladó!

Gr. Kornis Viktor, Szent-Benedeki gazdaságban u. p. Deés, kitűnően tisztított első osztályú nagyszemű arankamentes vörösvirágú löheremag, Deés vasut-állomáson 50 kos kettős szákokban 20 frtért. Megrendeléseket elfogad Tarsoly gazdasági tiszt, ugyanott, az ár előzetes beküldése vagy utánvét mellett. Sürgőnczim: Tarsoly, Deés gazd. egylet. 887

Pest-vörmege gazdasági egyesülete halasi falkolajában magastörzsű alma, szilva és kajszin ojtványok darabonként osztályzat szerint 10—35 krajczárért kaphatók. Tagoknak 250/6-al olcsóbb árjegyzéket küld s felvilágosítást ad az egyesületi kertész Halason, s a titkári hivatal Budapestén, Vármegeház. 878

Tavaszi kiültetés és parkírozásra ajánlom olcsó akhmatizált **fenyőfáimat** (abies excelsa) 80 cm.—200 cm. magasságig. Megrendelések Králik Istvánnak czimzendők, Vojtek, (Temes megye). 900

Nagyobb bérletet keresek, melynél az élő és holt leltár becslés útján átvétetik és a bérlet letételéig vissza adatik. Ügynökök nem díjaztatnak. Ajánlatok „B é r i ő” czim alatt Bánkut-ral intézendők. 891

Vetőmagvak.

Évek óta gondos kiválasztás útján termelt és honosított, legjobb rendszerű külföldi és saját találmány gépeken tisztított a budapesti m. k. magvizsgáló és a magyaróvári m. k. növénykiserleti állomások által vizsgált és oltomzárolt magvaink:

Vörös löheremag, Luczernamag, Sárga Oberndorfi répa-mag,

lovább Duppaui zab, székelly és prairie királyné tengeri, lóbab, tavasszal vethető ösi takarmány borsó, fehér törpe paszuly, vörös Mont d'Or karosbab, óriási szemű leucosa kaphatók:

G-óf Telekí Arvéd drassói uradalmi tettező égetőt u. p. Kocza. Ugyanott allgami fajtehenek, fajbörök, tov. lb taba és határjelző oszlopok, kőrék vetők, gerendák tögyfából kaphatók. 849

Eladó ifj. Lészai Ferenc gazdaságában Magyar Gorbón (posta helyben) ritka nagyméretű arankamentes vöröshere mag 45 frt, Erdélyi hegyi zab (49 kilós) 6 frt 50 kr. tavaszi buza (81 kilós) 9 frt. lencse nagy nemű (80 kilós) 12 frt. Kivántra minta bérmentve. 804

Haszonbérleti hirdetmény. Slavonia legtermékenyebb vidékén az országút, mentén, nagyobb város közelében fekvő 2000 holdas birtok, gazdasági épületekkel, legelővel, 10—12 évre kedvező felvételek mellett bérbeadó. Fundus instructus bérlő által becslés útján átveendő. Közvetítők kizárásával megkeresések. S. C. alatt a kiadóhivatalhoz intézendők. 843

Sárosmegyei 500 holdas ur birtok, teljes felszereléssel, azonnal eladó, háromnegyed órányra vasutállomástól. Bővebb felvilágosítással szolgál Hreblay Emil, Eperjesen. 787

„Zab kerestetik, korán érő, tiszta, vetési célra, legalább 80 mm. legyen, minták kéretnek az és faj megjelölésével Szentgyörgyi Miklós czimre Magyar-Cséken” 859

Óriás csibehur tisztán rostálva eladó, zsákkal együtt méter-mázsánként 8 frtért a lábódi vasut állomáshoz szállítva. Megrendelések az uradalmi számtartói hivatalhoz Lábodra intézendők. 858

Bőtermő vetőmag. Budapest és bécsi sörárpa kiállításán dísz oklevéllel kitüntetett Hanna sörárpa Hidas-Némethi állomásra szállítva a 8 frtért kapható. Zsák önköltségen. Felső-Láncz, posta Perény (Abauj-megye) gazdasági intézőség. 844

Bérszántás gőzekével.

A legújabb eredeti **Fowler-féle Compound gőzekkel** talajművelésre vállalkozik 527

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó,
Budapest, V. ker., Váci-körút 76. szám.

Megjelent:

Frommer A. Herrman utóda

mag- és növénykereskedésének

diszesen kiállított főárjegyzéke,

mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Fő-üzlet: **BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 1.**
Fiók-üzlet: **V., Tükör-utca 5.**

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

budapesti gyapjúaukceziókra

melyek ez év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapban fognak megtartatni. Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál 4996

HELLER M. és Tsa

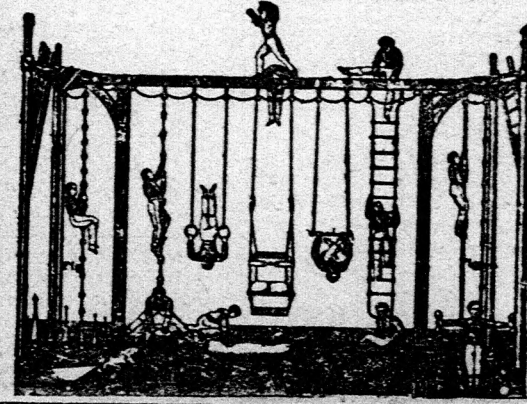
Budapest, Erzsébet-tér 13. szám.

Magyar kenderből készült, legjobb minőségű gazdasági kötelneműeket,

ajánl a
BLEIER ÉS WEISZ kötélgyári **BUDAPEST.**

Raktár és iroda: **Károly-körút 9.,** a gróf Hadik-Barkóczy-féle házban. Gyártelep: **Hajtsár-ut 7307. sz.**

Ajánlásra méltó tárgyak: torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörők, ruhaszárító kötelek, lóhálók, kézitáskák stb. továbbá gazdasági cikkek u. m.: istráng, kötőfék, rudaló, gabona-zsákok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kendertömlők, hevederek, kender, kőcz stb. a legújabb eredeti gyári áron.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

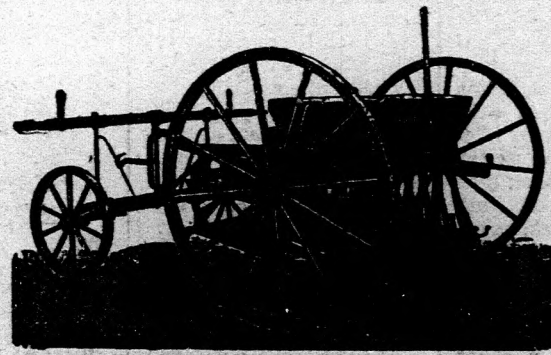
Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

MIELŐTT vetőgép szükségletét fedezi, kérem szabad.

„TRIUMPH III.”

sorvetőgépeimről

„Triumph III.”

„Triumph III.”

megjelent legújabb árjegyzéket és bővebb leírást kérni.

FRIEDLAENDER JÓZSEF gépgyára,
Budapest, VIII. ker., Kerepesi-út 17.

A t. gazda urak figyelmét van szerencsém üzletemre felhívni és egyszersmind ajánlani:

Luczernát államilag ólomzárolt arankamentes, legcsiraképesebb,
Lóherét fajazonos legcsiraképesebb,
Répmagvakat, legcsiraképesebb,
Takarmányfüveket, legcsiraképesebb,
Fümaggyületeket,
Bükkönyt, muharmagot,
Lenmagot,

— TELEFON. —

Gyapju és gabonaszákokat,
Mütrágyát,

Olajpogácsát hizlalás és takarmányozás céljaira 53% garantált protein és zsírtalommal,

Kitünő tisztelettel

Valódi tiszta olivagépölajat,
Elsőrendű repcegépölajat,
Mindennemű ásványkenőolajat,
Legjtn. amer. petroleumot,
Elsőrendű oroszpetroleumot,
kocsi, és bőrkenőcsöt,
Kékkövet, zöldgáliczot keserű és csudásot,
Kőssénkátrányt, Karbololeumot,

Creolint, köröm és szájfájás elleni szer,
Fertőtlenítő szereket, olasz szaponariát.

Vásárolok mindenkor magvakat készpénzért a legmagasabb áron, mire nézve ajánlatokat kérek.

Sürgönczim: „CERES”.

— TELEFON. —

KRAMER LIPÓT vetőmagkereskedés és gazdasági szükségleti cikkek üzlete, **BUDAPEST, V., Akadémia-utca 10. sz.**

A legjobb magvak kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

József főherceg Ő cs. és kir. Fensége, Ferdinand bolgár fejedelem Ő kir. Fensége, Fülöp szász-coburg-góthai herceg Ő kir. fensége udv. szállítója

magkereskedésében, **BUDAPESTEN.**

Fő-üzlet:

Fiók-üzlet:

ANDRÁSSY-UT 23-IK SZÁM. | KORONAHERCZEG-UTCZA 18.

— Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. —